

SIBENIK, 9. PROSINCA 1964.
BROJ 638 GODINA XIII
List izlazi svake srijede — Uređuje redakcijski kolegij — Glavni i odgovorni urednik — JOSIP GRBELJA — Uredništvo: Šibenik — Ul. Petra Grubišića 3 — Telefon uredništva 25-62 * Rukopisi se ne vraćaju

šibenski list

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

Cijena 20 dinara — Izdaje Novinsko-izdavačko poduzeće
»Štampa« Šibenik — Direktor MARKO JURKOVIĆ — Mjesečna pretplata za SFRJ 100 dinara, za inozemstvo 200 dinara — Tekući račun: Komunalna banka Šibenik 435-11-1-8 * Telefon štamparije 22-28 i 29-53

PRVI

U ponedjeljak, 7. prosinca počeo je radom Osmi kongres Saveza komunista Jugoslavije. Kongresu prisustvuju 1302 delegata i 150 članova CK SKJ i Centralne revizione komisije. Rad Kongresa prate predstavnici 30 komunističkih, radničkih i socijalističkih partija i progresivnih pokreta.

PRVI DAN: Generalni sekretar SKJ Josip Broz Tito otvorio je u 9 sati u Beogradu Osmi kongres Saveza komunista Jugoslavije. Kongres se održava u Domu sindikata, čija je fasada ukrašena parolom »PROLETARI SVIH ZEMALJA, UJEDINITE SE« i portretima Marxa, Engelsa i Lenjina. U predvorju Doma nalazi se statua druga Tita u prirodnoj veličini. U čelu dvorane, iza predsjedničkog stola, postavljena je značka Osmog kongresa, a do nje su portreti Marxa, Engelsa i Lenjina. Dolazak maršala Tita u dvoranu pozdravilo je mnoštvo građana. Čim je Maršal ušao u dvoranu, ustali su delegati i Dvoranom se prelomio pljesak. S Titom su ušli članovi Izvršnog komiteta Edvard Kardelj, Aleksandar Ranković, Vladimir Bakarić, Ivan Gošnjak, Blažo Jovanović,

Lazar Koliševski, Franc Leskošek, Miha Marinko, Đuro Pucar, Petar Stambolić, Jovan Veselinov, Veljko Vlahović i Svetozar Vukmanović. U tom trenutku u dvoranu su ušli i predstavnici inozemnih komunističkih, radničkih i socijalističkih partija i progresivnih pokreta i zauzeli svoja mjesta ispred stolova za radno predsjedništvo. U isto vrijeme zavrjale su filmske kamere, a onda je sve utihnulo da bi po-

DANI

čela svakom radnom čovjeku poznata i draga pjesma »Internacionala«. Poslije toga govornici pristupa drug Tito i tada počinje novi trenutak Kongresa: »Otvaram Osmi kongres Saveza komunista.« Zatim drug Tito pozdravlja sve delegate i goste, te delegacije i predstavnike komunističkih, socijalističkih, radničkih i naprednih partija i pokreta. Budući da je između Sedmog i Osmog kongresa SKJ pretrpio težak gubitak smrću revolucionara Đure Salaja, Mitra Bakića, Ivana Karaivanova, Nikole Kovačevića, Božidara Maslarića, Nauma Naumovskog, Slobodana Penezića, Jože Potrča i Dimitrije Gligorijevića, Kongres je minutom šutnje odao počast

borcima i uglednim drugovima, a onda su delegati položili vijence na Aleju narodnih heroja na Kalemegdanu, na Groblje oslobođilaca Beograda i Groblje narodnih heroja na Novom groblju.

Prvog dana na Kongresu su bile tri tačke Dnevnog reda:

1. Izvještaj o radu Centralnog komiteta Saveza komunista Jugoslavije i Centralne revizione komisije od Sedmog do Osmog kongresa.

2. Uloga Saveza komunista u daljnjoj izgradnji socijalističkih društvenih odnosa i aktualni problemi u međunarodnom radničkom pokretu u borbi za mir i socijalizam u svijetu — referent Josip Broz Tito.

3. Društveno-ekonomski zadaci privrednog razvoja u narednom periodu — referent Edvard Kardelj.

KONGRESA

Nakon završetka popodnevne sjednice Kongresa drug Tito se sastao sa šefovima i članovima delegacija komunističkih partija i drugih progresivnih pokreta koji prate rad Osmog kongresa SKJ.

OSAM KONGRESA SKJ

PRVI KONGRES održan je 1919. godine u Beogradu. Pored mnogih drugih njegovih karakteristika, ističemo i slijedeće: to je bio kongres ujedinjenja socijalističkih partija i grupa; nova partija dobila je ime »Socijalistička radnička partija Jugoslavije (komunista)«.

DRUGI KONGRES održan je 1920. godine u Vukovaru. Oko 400 delegata predstavljalo je više od 60 tisuća komunista. Bio je to definitivni završetak procesa ujedinjavanja socijalističkih snaga i otpadanja oportunističkih vođa socijaldemokratskog pokreta. Organizacija dobiva novo ime: Komunistička partija Jugoslavije.

Budući da je krajem 1920. godine donesena zloglasna »Obznanu«, kojom je zabranjen rad Komunističke partije, tj. njenih 60 tisuća članova i 58 narodnih poslanika u Ustavotvornoj skupštini te rad sindikalnog pokreta sa 300 tisuća radnika, to se TREĆI KONGRES održao tek 1926. godine, i to u Beču, a prisustvovalo mu je samo 36 delegata.

CETVRTI KONGRES također je održan u inozemstvu, 1928. godine u Drezdenu (Njemačka). Između ta dva kongresa održane su tri partijske konferencije. Frakcijske borbe trajale su sve do CETVRTOG KONGRESA, kad je birano novo rukovodstvo s organizacionim sekretarom Đurom Đakovićem. Međutim, već slijedeće godine (1919) Đuro Đaković je ubijen. U partiji dolazi do novih frakcijskih borbi i grupašenja. Godina 1937. označava epohu uspona: svrgnuto je rukovodstvo s Gorkićem i postavljeni novi zadaci: u Zemlji stvoriti novo rukovodstvo i izvršiti čišćenje Partije. Otada se Centralni komitet Partije stalno nalazi u Zemlji. Na čelo Partije dolazi drug Tito. Nešto kasnije, od 19. do 23. listopada 1940. održana je u Zagrebu V zemaljska konferencija na kojoj prisustvuju 105 delegata iz cijele zemlje (u Zagreb su došli ilegalno).

PETI KONGRES održan je u oslobođenoj Jugoslaviji, 1948. godine u Beogradu. Jedna od njegovih bitnih karakteristika je u proglašenju — SVOGA PUTA U SOCIJALIZAM.

SEŠTI KONGRES održan je 1952. godine u Zagrebu. Njegove najbitnije karakteristike su slijedeće: promjena funkcije, zadataka, metoda rada i imena organizacije komunista.

SEDMI KONGRES održan je u proljeće 1958. godine u Ljubljani. Više od 1800 delegata predstavljalo je više od 700 tisuća komunista. Bitne njegove karakteristike su: donesen Program Saveza komunista, drug Tito ponovo izabran za generalnog sekretara (u to vrijeme drug Tito je i po treći put biran za predsjednika FNJR), utvrđene daljnje smjernice naše vanjske i unutrašnje politike (princip mirne i aktivne koegzistencije i princip raspodjele prema radu).

OSMI KONGRES počeo je 7. prosinca u Domu sindikata u Beogradu. Bitne njegove karakteristike svodimo na slijedeće: ocjena afirmacije Programa (oživotvorenje Programa) donesenog na VII kongresu, radni dogovor o jedinstvenim akcijama, komunista, oko 1500 delegata predstavljalo organizaciju koja broji više od milijun članova, razmatranje najznačajnijih pitanja daljnje razvijanja cjelokupnoga našeg života (odnosi, samoupravljanje, životni standard itd.).

KARAKTERISTIKE SVIH KONGRESA SAVEZA KOMUNISTA: gotovo ambicioznost da ne zaostanemo za drugima ni u jednoj oblasti ljudskoga života i dostojanstva, da se, i pored dugogodišnjega rada u nenormalnim uvjetima, u Jugoslaviji stvore takvi uvjeti koji garantiraju pravilan i svestran razvitak našega socijalističkog društva i svakoga njegova svjetskog člana, tj. aktivnost društva i svakoga pojedinca da bi nam bilo bolje i ljepše. Zato OSMI KONGRES znači još jednu veliku poruku milijuna naših naroda Svijetu i Budućnosti.

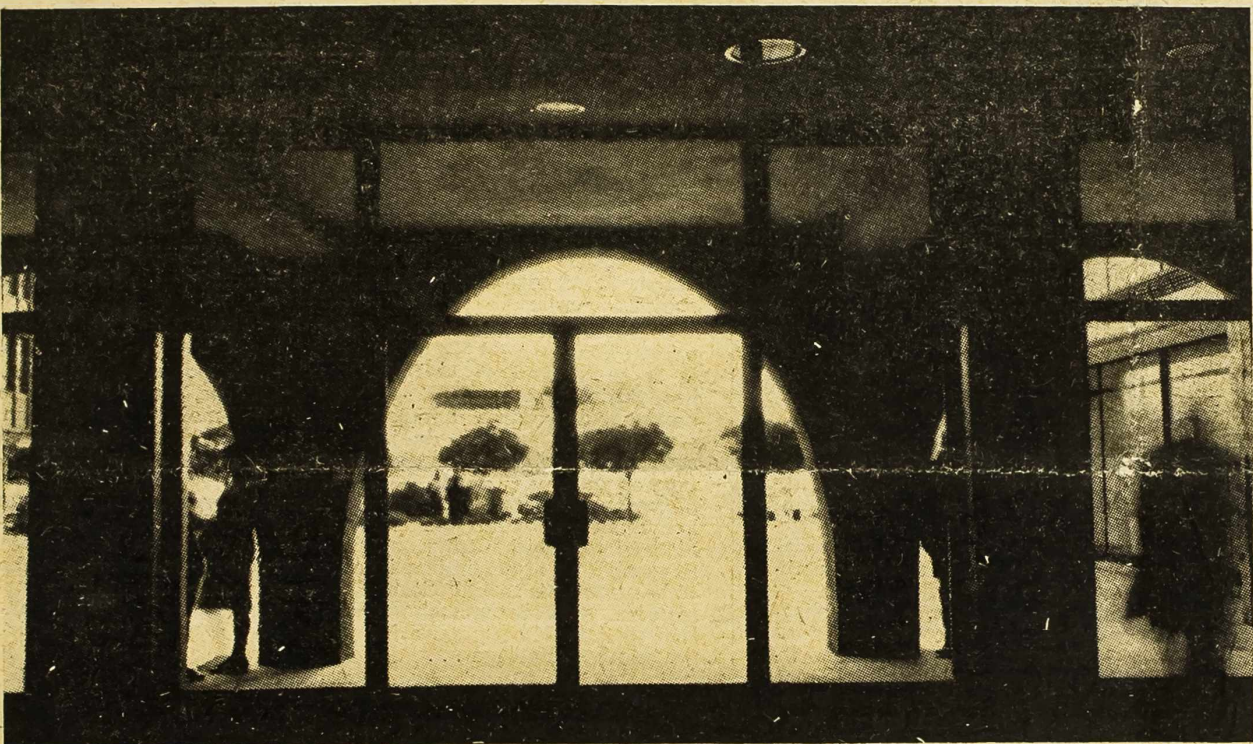
Pozdrav Kongresu

DRUGOVI DELEGATI!

U cjelokupnoj našoj pretkongresnoj aktivnosti radni ljudi općine Šibenik postigli su velike rezultate i razmatrali čitav niz uspjeha i problema vezanih za svakidašnju praksu u svim oblastima društvenog života. Nema sumnje da su te aktivnosti i rasprave još jasnije odredile put daljnje razvitka naše komune.

Okupljeni na Plenumu društveno-političkih organizacija i raspravljajući o nekim osnovnim zadacima kadrovske politike, te o predstojećim zadacima u provođenju skupštinskih izbora, upućujemo vam srdačne pozdrave sa željom da sa uspjehom sumirate postignute rezultate i da donesete najpravičnije odluke za daljnji razvitak naše socijalističke Jugoslavije.

Plenum Općinskog odbora SSRN Šibenik

Nova
dvorana
kina
»Šibenik«

Zadatak i mi očekujemo

Odakle početi?

Ispriječilo se nekoliko opasnosti: veliki i »mali« događaji, preobilje misli, mogućnost fraziranja, tendencioznost da nabramo samo ono pozitivno, nedostatak adekvatnih formulacija... A Uvodnik mora početi, jer osjećam da se moram izreći. Ali Kongres je već počeo. I prve odluke i stavovi su doneseni.

Zato bi ovaj uvodnik mogao i time početi. A mogli bismo ga započeti i 1958. godinom, onom viješću da je »VII kongres završio rad«, pa »udariti« po onoj riječi »završio«, i da je drug Tito izabran za generalnog sekretara Saveza komunista, a samo nekoliko dana iza toga da je »i po treći put drug Tito biran za predsjednika FNJR«. Ali, kad smo se već vratili u 1958. godinu, mogli bismo započeti i slijedećim: »Davašnja želja stanovnika Đevrska i okolice ispunila se. Pušten je u pogon dalekovod Kistanje — Đevrske«, pa čak i ovim: »Prvi plugovi u vinogradima Kovačića. Sve do ove godine (1958) stanovnici Kovačića obrađivali su vinograde motikom...«, jer i taj »mali« događaj karakterizira međukongresnu Jugoslaviju. Međutim, veoma je neugodno nabrajati nečije karakteristike (šta s nenabrojenima?).

Ali ako već želimo početi, možemo početi i time da je samo nešto nakon VII kongresa — svaki naš čovjek raspravljao o otvorenom Pismu Izvršnog komiteta CK SKJ («Ovo pismo predstavlja važan partijski dokument, čiji je cilj da se članovi SK oštro suprotstave negativnim tendencijama na nekim područjima života naše zemlje, a koje bi mogle usporiti otežati naš daljnji socijalistički razvitak. Sa smjelošću i otvorenošću karakterističnom za komuniste...»), ali i time da je te godine »I Cista Velika pošla za primjerom ostalih sela na našem kotaru da bi se što prije elektrificirala«, pak čak je značajno prisjetiti se i podatka da je te godine za skupštinske poslanike glasalo 96,7 posto birača i da nevažećih glasova nije bilo, ili one jedne kratke vijesti: »Knin se izmijenio, vrijedno je kapu dignuti i pružiti ruku radovanja i čestitanja: prašina okovana asfaltom, višekratne pastelnih boja, grad se ispunjava, uljepšava po postojećem urbanističkom planu, a mimo plana se ne može ni kutija šibica postaviti«.

Reklo bi se, Uvodnik je već počeo. Međutim, kod nas je veoma teško govoriti o počecima i završecima. Eto, Osmi kongres razmatrao i razmatra najznačajnija pitanja: standard! društveni proizvod! nacionalni dohodak! samoupravljanje! u velikoj dvorani Doma sindikata čula se naša poruka Svijetu! oživotvorenje Programa! afirmativnost novoga Ustava SFRJ i novih ustava socijalističkih republika! zaposlenih u društvenom sektoru! investicije! ulaganja u kulturu, prosvjetu i zdravstvo! princip raspodjele prema radu! posebno apostrofirano to i to... ukupno... sveukupno... veliki radni dogovor komunista Jugoslavije!

A kad smo to izrekli i izricali — neprestano smo mislili na čovjeka koji tvori život, na valjane i prave kriterije, na proizvođača, na »svoj put u socijalizam«, na male ugnjetene naro-

de, nacionalne pokrete i teške dobivene slobode... Mislili smo čak i na to da je (prvog maja 1958) u Skradinu otvoren hotel, da smo palili krijesove na sve radničke praznike i izražavali svoje želje da postanemo komunisti, da smo postali ambiciozni i proizvodnji, da »kanjom Krke odjekuju mine koje ruše stijene i krče put novoj željezničkoj trasi« (predana saobraćaju 25. siječnja 1962). Uz to, pristitili smo se i jednoga velikog gubitka — 20. svibnja 1958. u 12,30 sati iznenada je u Lovranu preminuo Đuro Salaj — i jednoga velikog slavlja, samo nekoliko dana kasnije: »Ima nešto duboko simbolično u činjenici da je 25. maj, dan rođen dan druga Tita, proglašen za praznik mladoga pokoljenja socijalističke Jugoslavije«, pa čak još jednoga, veoma značajnog: s tople i svježije Sutjeske još jednom smo podsjetili Svijet na tu nemirnu rijeku i na onaj historijski raport: »Ostala nas je trećina, ali računajte kao da smo svi!«, na ime borca urezano u kori drveta...

Povratimo se časak međukongresnoj kronologiji: srpanj 1958 — Prvi festival djeteta u Šibeniku, kolovoz 1958 — drug Tito posjetilo Zlarin (ponovo primio delegaciju Zlarinjana 8. listopada).

siječanj 1961 — Petogodišnji plan (i naše: Kuda će proći trasa kroz šibensko područje?).

siječanj 1961 — počela intenzivna proslava 20-godišnjice ustanka,

iste godine — 12 tisuća građana Šibenika na protestnom mitingu zbog ubistva Patrisa Lumumbe,

ožujak 1962 — Zakon o amnestiji; 20-godišnjica omladinskih radnih brigada,

rujan 1962 — više od dvije milijarde štete od suše u šibenskom kotaru,

rujan 1962 — novi Ustav SFRJ dat na javnu diskusiju građanima: mehanizam države i društva podređuje se interesima čovjeka proizvođača; radni narod jedini nosilac političke vlasti i upravljanja društvenim poslovima,

listopad 1962 — nova teritorijalna podjela u Hrvatskoj: umjesto 200 samo 111 općina, umjesto 26 samo 9 kotara,

studenj 1962 — Republička komisija za izradu nacarta novog Ustava podnijela je Saboru SR Hrvatske Prednacrt novog Ustava SR Hrvatske. Sabor odlučio da se Prednacrt daje na javnu diskusiju građanima.

I tako dalje... Umalo da se koješta značajnoga zaboravi u ovakome Kongresnom uvodniku.

A to zbilja ne želimo. Uostalom, u tome Kongres govori već treći dan.

Na kraju samo napominjemo: nećemo nikada napisati: Kongres završio rad, jer vjerujemo da rad tek počinje, jer je teško govoriti o počecima i završecima kod nas. Još teško pisati uvodnik, jer sve nekako moraš ograničiti (zbog prostora!) Kongres smo očekivali, završetak ne očekujemo (jer njega, u stvari i nema).

Gradani još jednom predlažu i biraju

Na proširenom Plenumu Općinskog odbora socijalističkog saveza i Sindikalnog vijeća, koji je održan u petak 4. prosinca, raspravljalo se o tezama Saveznog odbora SSRN Jugoslavije, koje se odnose na predstojeće izbore skupštinskih organa, od općine sve do Federacije. Tom skupu prisustvovali su i predsjednik Općinske skupštine Jakov Grubišić, sekretar Općinskog komiteta SK Paško Periša, predsjednik Općinskog komiteta Savjeta radnika Branko Patačić, predstavnici invalidskih i boračkih organizacija i drugi. U referatu, kojeg je skupo podnio predsjednik Općinskog odbora Socijalističkog saveza Josip Ničić, istaknuto je niz načelnih problema u radu organizacija Socijalističkog saveza i uloge SSRN i drugih organizacija u budućim izborima za organe vlasti.

Teze VI plenuma SSRNJ dale su jasna načela o tome kako u buduću provoditi kadrovske politiku. Ne radi se samo o tome da se stvari provedu u život, već da se postignu i takva pojedinačna rješenja koja će najviše odgovarati potrebama razvoja dosadašnjih socijalističkih društvenih odnosa. To se može postići ukoliko se budu koristile

široke forme demokratskog odlučivanja od strane svih radnih ljudi. Savezu komunista i Socijalističkom savezu, kao i svakom građaninu ne može i ne smije biti svejedno tko je izabran za koju funkciju. Otuda i proističe zadatak svih društvenih snaga SSRN i SK da zajedno i ravnopravno s radnim ljudima i organizacijama izgrađu

ju kriterije o izboru ljudi na društvene funkcije. Naši su građani do sada mnogo puta pokazali da su sposobni za takva odlučivanja.

ROTACIJA I PONOVNI IZBORI

Nema sumnje da ta načela otvaraju još šire mogućnosti velikom broju ljudi da uđu u predstavnička tijela i ostale društveno-političke organizacije. Međutim, ta načela ne treba shvatiti kao privremenu mjeru, već kao stalan sistem u našem radu i demokratskom odlučivanju. To je progresivni razvoj u mijenjanju društvenih odnosa, koji će štiti i odnošenje od raznih deformacija, to je put potiskivanja subjektivizma u kadrovskoj politici. Princip rotacije treba shvatiti kao jedan duboko revolucionarni i humani princip u kome se ispoljava odnos jedne revolucionarne generacije prema tekovinama revolucije. Komunisti su, prije svega, pozvani da se bore za njegovo sprovođenje.

Rotacija, nadalje, ne predstavlja niti može predstavljati degradiranje ličnosti, kako se to nekad shvaćalo, jer se ličnost u slobodnim odnosima ne procjenjuje po određenoj funkciji koju obavlja, već kroz svakodnevni rad. Naš radni čovjek bit će veoma zainteresiran da se u nove organe i samoupravna tijela biraju oni ljudi iz njihove sredine, ili izvan nje, koje će se isticati aktivnim radom na razvitku socijalističkih društvenih odnosa i koji se po svojim shvaćanjima odlikuju ne samo radom u lokalnim okvirima već i težnjom za interesima cijele jugoslavenske zajednice. Treba birati takve ljude koji imaju pun osjećaj odgovornosti, koji se zalažu za oživotvorenje Programa SKJ i Ustava, za neposredno odlučivanje, ljude sa razvijenim osjećajima socijalističkog humanizma i društvene odgovornosti.

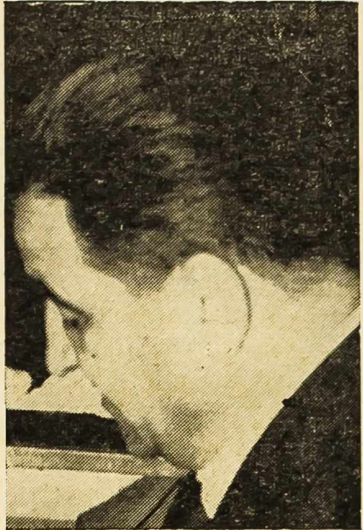
KVALITET NOVIH ODBORNIKA I POSLANIKA

S obzirom na potrebu da od-

govarajući broj novih odbornika i poslanika treba da uđe u razna skupštinska tijela i izvršne organe, veoma je važno pitanje njihova kvaliteta. Polazeći od društveno-političke aktivnosti, te radnih i moralnih kvaliteta i stečenog društvenog ugleda, od razvijenosti osjećaja socijalističkog humanizma, treba pristupiti iznalaženju i drugih kvaliteta mogućih kandidata. Nije dovoljno samo osigurati što demokratskiji postupak u ostvarivanju kadrovske politike, već treba raditi i na donošenju najboljih pojedinačnih rješenja. Izborna komisija Socijalističkog saveza ima zadatak da sakupi sve takve prijedloge i primjedbe o kandidatima sa skupova građana i da ih sredi za diskusiju na širokom aktivnom političkom radniku. Građanima treba omogućiti da učestvuju ne samo u potvrđivanju prijedloga kandidata već i da aktivno i neposredno učestvuju u izradivanju i potvrđivanju prijedloga kandidata. To bi trebalo da bude bitna promjena

SUSTINA SAMOUPRAVLJANJA

U sprovođenju principa kadrovske politike, sadržanih u tezama Saveznog odbora SSRNJ, mora se voditi računa o tome da oni proizlaze iz same suštine sistema samoupravljanja (Nastavak na 7. strani)

PAŠKO PERIŠA, STANA BURAZER, ŽIVKO BEZBRADICA, STIPE JAJAC, STANKO FRŽOP, MARA PETKOVIĆ

SVATKO BI IMAO PONEŠTO RECI. A O OVOME BI DISKUTIRALI NAŠI DELEGATI

Organizaciju Saveza komunista šibenske općine predstavlja na VIII kongresu šest delegata: Paško Periša, sekretar Općinskog komiteta SKH Šibenik, Mara Petković, službenik Službe društvenog knjigovodstva u Šibeniku i sekretar Osnovne organizacije SK u ustanovi, Stana Burazer, profesor Gimnazije pedagoškog smjera u Šibeniku, Stipe Jajac, tokar, sekretar Tvorničkog komiteta u TLM »Boris Kidrič« u Šibeniku, Stanko Fržop, poslovoda zanatskog kombinata »Vodice« i sekretar Mjesnog komiteta u Vodicama, te Živko Bezbradica, radnik u Tvornici elektroa i ferolegura u Šibeniku, sada slušalac Srednje tehničke škole metalurškog smjera u Mariboru.

Neposredno pred njihov odlazak u Beograd obratili smo im se s pomalo neuobičajenim pitanjima: »O kojem problemu iz našega društvenog života biste najradije diskutirali na tako velikom i visokom skupu kao što je Kongres Saveza komunista?« Postavili smo takvo pitanje svijesni činjenice da svaki od šestorice naših delegata »nosi« u sebi iskrenu želju da o nečem diskutira i društvenu odgovornost za rješavanje izvjesnih problema koji se u većoj ili manjoj mjeri pojavljuju u procesu našega društvenog razvitka. Naravno, svaki od njih »uhvatio se ukoštac« s onim problemima i zadacima koji su mu, prema prirodi posla, najbliži i najsagledaniji, jer su tu — pokraj njega.

LIK PROSVJETNOG RADNIKA I NJEGOVO STIMULIRANJE

Prva je na naše pitanje odgovorila STANA BURAZER: — Mene kao prosvjetnog radnika — komunista u prvom redu preokupira lik odgajatelja, čovjek kojemu je zajednica povjerala odgoj i obrazovanje mlade generacije. Mislim, da nije potrebno, ne znam po koji put, ponovo naglašavati da je prosvjetni radnik u isto vrijeme i društveno-politički radnik. Ali, čini mi se da još uvijek nisu dovoljno jasno određena prava i dužnosti prosvjetnog radnika. Postoji, naime, tendencija potcjenjivanja prosvjetnog kadra s banalnom motivacijom — da prosvjetni radnik nije proizvođač. Postavlja se, međutim, pitanje: a tko osposobljava našega radnog čovjeka iz njegovih najmla-

dih dana, tko mu uliva osnovna znanja i daje osnovne konture odgoja? Do takvih nakaradnih shvaćanja dolazi upravo zbog toga što su prosvjetni radnici vrlo slabo stimulirani, pa odatle i omalovažavanje njihova rada i nastojanja. Boljom stimulacijom prosvjetnog radnika dobili bismo u njegovoj ličnosti i aktivnijeg društvenog radnika. Njegova aktivnost osjetila bi se i izvan razreda.

KOMUNISTI U PODUZECU I IZVAN NJEGA

STANKO FRŽOP bio je naš drugi sugovornik: — Odnos organizacije Saveza komunista i organa upravljanja u poduzeću, kao i odnos komunista prema društvenoj aktivnosti u mjestu gdje živi predstavlja jedan od akutnih problema našega suvremenog života. Naime, partijske organizacije u radnim kolektivima kao da okreću leđa proizvodnim zadacima, smatrajući da uspjeh proizvodnje ne spada u domenu njihova raspravljivanja.

To je veoma progresivna i štetna praksa koja se često odražava na realizaciji proizvodnih zadataka, a u isto vrijeme umanjuje avangardnu ulogu Saveza komunista. S druge strane, izvestan broj komunista zaposlenih u privrednim organizacijama, koji su na taj način i politički vezani za taj kolektiv, nerado se uključuju u politički život mjesta, grada ili sela u kojem žive. A tko je pozvaniji da bude nosilac svake društveno-političke aktivnosti na terenu ako ne komunisti, bez obzira kojoj osnovnoj organizaciji pripadali...

AFIRMACIJA RADNIH JEDINICA

STIPE JAJAC bio je vrlo precizan u svojoj izjavi. On se odlučio za aktivnost organizacija i članova Saveza komunista u radnoj organizaciji, bazirajući svoj stav na iskustvima organizacije u TLM »Boris Kidrič«.

— Aktivnost članova SK u privrednim organizacijama — rekao je on — ne može se odvojiti od tri centralna problema: uloge komunista u produktivnosti proizvodnje, razvijanja radničkog samoupravljanja u radnim jedinicama i raspodjele. Naša organizacija u poduzeću ima izvjesnih iskustava u tom pogledu, ali mi još uvijek nismo zadovoljni postignutim rezultatima. Naša

NAŠI DELEGATI NA KONGRESU

je intencija da raspodjelu na nivou radnih jedinica još više usavršimo, te da samoupravljanje u njima dobije jaču materijalnu podlogu. Na putu smo da usavršimo taj sistem, i to putem potpune decentralizacije startnih osnova. Na taj način želimo postići kolektivnu moralnu odgovornost da se u proizvodnji postigne što više, te da se još više osjeti tendencija pada troškova proizvodnje...

POMOĆ ZAPOSLENOJ ŽENI

MARA PETKOVIĆ pledira za širu aktivnost komunista ondje gdje žive. — Socijalistički savez došao je u takvu fazu da ne može jače razvijati svoju političku misiju, jer su na nekim područjima (gradskim i seoskim) komunisti postali pasivan faktor. Nije rijedak slučaj da članovi SK ne dolaze na skupove Socijalističkog saveza, pa se događa ono najgoro: otkazuju se takvi skupovi. Nadalje, meni se čini da se žene manje uključuju u politički i društveni život, kako u poduzeću ili ustanovi, tako i na terenu. Žene koje rade nalaze se u teškom položaju, jer ih očekuju još i kućni poslovi, a zajednica još uvijek nije u dovoljnoj mjeri osigurala pomoć radnoj ženi. Nemamo dovoljno servisa, ustanova za predškolski odgoj djece, i tako dalje. Sve to rezultira pomanjkanjem aktivnosti žena...

PRODUBLJIVANJE ODNOSA SK — SAMOUPRAVLJANJE

PAŠKO PERIŠA, koji je najviše upoznat s pretkongresnom aktivnošću organizacija Saveza komunista, dao nam je slijedeće svoje mišljenje:

— S obzirom na vodeću ulogu Saveza u našem društvu i na osnovu iskustava od VII kongresa naovamo, osnovna pitanja koja će se tretirati na VIII kongresu bit će, po mom mišljenju, produbljanje odnosa SK — samoupravljanje, jer je SK ujedno dio samoupravljanja u njemu, a nije i ne može biti istovjetan s njim. Stoga je očito da je u političkom radu svih organa samoupravljanja u radnim organizacijama i predstavničkim tijelima od bitne važnosti za daljnji razvoj društvenih socijalističkih odnosa u našoj zemlji kako će se osnovne organizacije, odnosno komunisti postavljati u rješavanju društvenih problema. Komunisti će tada biti uistinu vodeća društveno-politička snaga koja se zasniva na argumentima i na pokazivanju primjerom — kako treba razvijati socijalističke društvene odnose. Dakle, bez nametanja, a da istovremeno odlučno reagiraju na sve što u našem društvu i svim njegovim jedinicama nije u skladu sa izgradnjom socijalizma...

MIROLJUBIVA KOEGZISTENCIJA

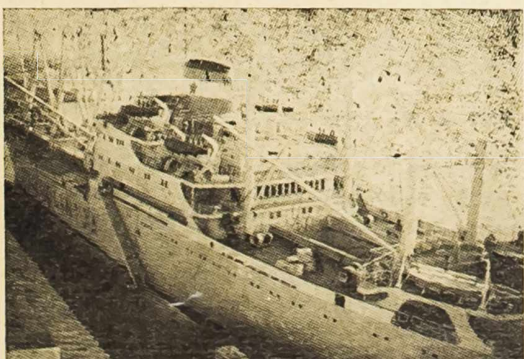
ŽIVKO BEZBRADICA ne krije uvjerenje da od VIII kongresa očekuje mnogo. Na Kongresu će se, vjeruje on, sigurno ukazati na sve propuste i slabosti u našem sistemu za posljednjih šest godina. I on je uvjeren da će se na Kongresu najviše govoriti o produbljanju sistema samoupravljanja koje, po njegovu mišljenju, još nije potpuno pravilno postavljeno u svim granama našega društvenog sistema. Mene posebno preokupira stav Saveza Komunista prema našoj unutrašnjoj i vanjskoj politici, koja se zasniva na principima miroljubive koegzistencije. Očekujem da će naša Partija i dalje sprovoditi istu liniju na planu očuvanja mira u svijetu, kao što je to i do sada bilo naše pravredno geslo — rekao nam je delegat — radnik iz TEF-a.

Na kraju našega razgovora zaželjeli smo delegatima, u ime »Sibenskog lista« i naših čitalaca sretan put i preko njih uputili VIII kongresu naše pozdrave zaželjevši mu uspješan i plodonosan rad.

Brodovi su, kažu, slični ljudima, i to ne samo zato što imaju svoje radanje, svoj vijek i svoj nestanak. Možda život čovjeka nije ni s jednom stvari tako čvrsto povezan kao s brodom. Godine krstarenja po svim morima svijeta ostavljaju neizbrisivi trag u svakom pomorcu. Brod je više nego dom, više nego stvar koju je napravio čovjek. On je čitav jedan život, čitava jedna sudbina...

Prije nekoliko dana u našoj je luci boravio novosagrađeni brod »Viševica«. Upravo izišao iz brodogradilišta »Treći maj« krenuo je na svoje prvo putovanje. U Šibeniku je primio prvi teret i 28. studenog krenuo za Sjevernu Ameriku.

Na palubi »Viševice« primio me prvi oficir IVO MARC. »Chief« je mladi čovjek, ali se za njega može kazati da je uistinu oplovio svijet. Prije bilo kakvog razgovora moja je želja bila da razgledam brod. U kratkim razmacima, jer je »put« zaista bio dug, razgovarali smo o brodovima, o dalekim zemljama, običajima, životu posade, itd. Uobičajene mornarske teme uz čašicu dobrog konjaka. Ovaj brod od 7759 BRT zaista je posljednja riječ naše brodograđevinske tehnike. Uređen je za specijalne krute i tekuće terete, lako pokvarljivu robu, kao i za prijevoz putnika. Prolazeći kroz »turistički« dio broda saznao sam da se na njemu nalazi više kabina turističkog razreda, koje mogu primiti 30 putnika. Njihova unutrašnjost uređena je u nekoliko tipova, različito obojenih zidova, sa gotovo hotelskim komforom. U

Brod »Viševica« prvi put u Šibeniku. Razgovar s posadom

Brod nazvan Viševica

svakoj kabini vidio sam dva ležaja, kauč, stol, ormariće, umivaonike, itd. Posebno što ovdje impresionira jesu besprijeekorni sanitarni uređaji, koji, slobodno se može kazati, nadmašuju i najbolje hotelske. Na kraju toga dijela broda nalazi se turistički salon sa 36 mjesta. U tom dijelu nalazi se i posebna kabina brodske liječnice, veoma ukusno uređena, sa posebnom kupaonicom, salonom i svim potrebnim uređajima.

— Gdje je liječnik? — upitao sam prvog oficira. — Još nije na brodu — odgovorio mi je — ukrcat će se na Rijeci zajedno sa putnicima. Inače, brod je već »rasprodan«. Nekoliko putnika primit ćemo u Šibeniku, a ostale u Rijeci.

Saznao sam da putovanje od Rijeke do Njujorka u turističkoj klasi stoji 250, a u prvog klasi 350 dolara. U odjel za posadu prolazimo dugim bijelim hodnikom pored velike društvene prostorije, koja služi za odmor i razonodu.

Osjetio sam primamljivi miris, pa sam zapitao: »Možemo li u kuhinju?« »Upravo smo pored nje«, — odgovorio je »chief«. Kuhinja je najmodernije uređena, mnoge radnje potpuno automatizirane. Ima poseban klimatizacijski uređaj. Slušamo razgovor preko interfona, preko kojeg oficiri pozivaju kolege na ručak. Detaljno smo razgledali jednu kabinu za posadu. Među ostalim što po svemu podsjeća na hotelsku sobu, svaka soba ima air-condition i specijalni aparat za gašenje vatre, koji se sam aktivira na temperaturi većoj od 50 stupnjeva.

— Inače, kaže nam drug Ivo, na brodu su sprovedene specijalne protupožarne mjere. Svaki najmanji kutak broda izoliran je posebnim materijalom protiv požara.

Prolazimo kroz čitav labirint hodnika i stepeništa. Gotovo da je nemoguće orijentirati se pri prvom obilasku. Brod posjeduje zubnu ambulancu, operacioni, interni i ginekološki odjel i 3 bolnice sa po nekoliko kreveta (ženska i muška, namijenjene put-

nicima, i posebnu za posadu). I tu posebno impresioniraju sanitarni i drugi uređaji.

Slijedeći naš zastanak bio je u baru prvoga razreda, izvršno dekoriranom. U njemu još jedino nedostaje veliki televizor od 2 milijuna dinara za sve programe. Pričamo o Indiji, o dugotrajnim diluvijalnim kšama, o šarolikom Bombaju, zatim sjećanja iz Brazila, Rio de Zanera, Kupakabane... Mnogi naši brodovi i mnogi naši ljudi oplovili su sva ta mjesta.

U deset najkomfortnijih kabina može stati 20 putnika. Postoji i 2 apartmana. Sve u koži, zidovi obloženi bijelim, crnim i crvenim mahagonijem. Na nekim kabinama vidio sam prozore u japanskom stilu. Vrlo interesantno rješenje. U jednom od salona interesantni bakreni reljefi. Za vrijeme putovanja ili rada sa teretima jedva da se osjećaju vibracije. U brijajčko-frizerskom salonu upravo vrše montažu uređaja. Posada broda još nije kompletna. Zaustavili smo se u oficirskom salonu sa crvenim i crnim podom. Tu smo, opet uz dobru čašicu, čuli nešto pobježe o karakteristikama toga novosagrađenog broda. Brod može ukrcati 4125 tona specijalnih tereta i razviti brzinu od oko 20 milja na sat. Dužina broda 149 metara, širina više od 20. Ima 4 palube. Pogonski stroj izrađen je također u našem brodogradilištu i može razviti 9600 KS. Londonski Loyd klasificirao je taj brod jednom od najviših klasa (100 — A) sa malteškim križem. Za tekuće terete postoje specijalni tankovi kapaciteta cca 550 tona. — To je prvi iz serije sličnih brodova koji je sagrađen za »Jugoliniju«. — kaže mi prvi oficir. U izgradnji su još brodovi »Tuhobić«, »Klek« i »Zvir«, sve za 1965. godinu. Na kraju smo razgledali komandni most u kojem se nalazi gotovo sve što predstavlja posljednju riječ tehnike u navigaciji danas. Tu je specijalni radar UKV-stanica, »toki-voki« sistem, automatsko kormilo, radio-goniometar, specijalne žiro-busole, itd.

Na brodu smo se zadržali gotovo puna tri sata. Istoga po podneva brod je trebao krenuti za Rijeku, a odatle za Veneciju, Napulj, Đenovu, Njujork, Boston, Filadelfiju i dalje.

Na brodu nisam našao zapovjednika broda — »barbu«. Saznao sam samo njegovo ime: VOJKO FRKA. Njegova dužnost da upravlja tim lijepim brodom dostojna je divljenja.

Viševica je jedan od vrhova Učke. To ime brod će ponijeti širom svijeta. Ali ponijet će još nešto više: jedno veliko djelo naše zemlje i naših ljudi.

Dobro vam more, drugovi sa »Viševice! J. ČELAR

Sa skupštine socijalnog osiguranja Postepeno u deficit

Što se više približava kraj poslovne godine, to zdravstveno osiguranje Zajednice Šibenik (općine Šibenik i Drniš) iz suficita prelazi u deficit i sve ozbiljnije ugrožava Fond rezerve. Fond zdravstvenog osiguranja isplatio je u prvih devet mjeseci ove godine milijardu dvjesto žezdeset milijuna dinara za razne oblike zdravstvenog osiguranja. Troškovi se penju iznad plana. Tako su ambulantni rashodi veći za više od 25%, rashodi za lijekove blizu 25%, za banjsko liječenje za 10%, a bolničko za oko 1,5%. Dakle, umbulantni troškovi i lijekovi za devet mjeseci dosegli su iznos koji je predviđen za cijelu 1964. godinu. U odnosu na 1963. godinu za zdravstvenu zaštitu isplaćeno je ove godine više za 120 milijuna dinara. S druge strane, bolovanja su konzumirala velika financijska sredstva. Poduzećima je za bolovanja do 30 dana ustupljeno 136 milijuna, a prošle godine za isto razdoblje 89 milijuna, ili za 53% više, a za bolovanja preko 30 dana oko 13 milijuna više nego 1963. godine. Poduzeća su isplatila još više nego im je socijalno osiguranje ustupilo za oko 31 milijun dinara. Ukupno je za bolovanje isplaćeno u ovih devet mjeseci više 294 milijuna. Tome treba dodati 304.000 izgubljenih dana zbog bolovanja, a to je, s druge strane, dalo gubitak veći od jedne milijarde vrijednosti bruto-produkta.

Sigurno je da sve to nije opravdano i da bolovanja i troškovi mogu biti manji. Nekim stvarima nije teško naći i uzroke, ali kad ih treba otkloniti, obično se demobiliziramo ili nađemo paravan »objektivnih poteškoća«, ili i ne pokušavamo da se tim uzrocima suprotstavimo.

Na Skupštini su se čule i primjedbe da je kontrola bolesnika na bolovanju slaba, da radne organizacije ne kontaktiraju s liječnicima koji liječe njihove radnike, da su liječnici često usamljeni kod pritiska za bolovanje, da se zaštitna sredstva pri radu ne koriste, počevši od poslovođe i brigadira do radnika, a inspekcije rada da to malo zanima, te da se radna odijela malo nose pri radu da bi dulje trajala izvan posla itd. Ona poduzeća koja su održavala vezu s liječnikom postigla su i uspjeh. Tako grana metalurgija i obojeni metali smanjila je izdatke za bolovanje od polugodišta do trećeg tromjesečja za blizu sedam milijuna dinara; nešto su učinili brodogradilište »V. Skorpić« i još neke privredne organizacije. Međutim, negativno financijsko poslovanje bilježe: »Asfalt« (2.518.000), »Izgradnja« (1.138.000), Medicinski centar (1.242.000), Rudnici Siverić (1.406.000), Boksinski rudnici Drniš (921.000), itd. Bolovanja iznose kod »Asfalta« 11%, »Izgradnje« 7%, »Jadrana« 10,4%, »I. Lavčevića« 8,5% itd.

Skupština je prvi put raspravljala i o zapošljavanju i profesionalnoj rehabilitaciji invalida rada. Taj sistem invalidske zaštite uveden 1. siječnja 1959. godine često se krivo i konzervativno shvaća od strane mnogih odgovornih drugova u radnim organizacijama. Na invalida se gleda kao na nekog bogalja, tako poremećenog u fizičkim ili psihičkim funkcijama kao da on nije sposoban za posao. Iz tih razloga dolazi do »natezanja« između službenika socijalnog osiguranja ili zavoda za zapošljavanje radnika i predstavnika radne organizacije. Često se sve svodi na to da li će se ili neće radna organizacija smilovati na slučaj i primiti invalida. Zaboravlja se da je stručna komisija utvrdila da je invalid prema svojim preostalim sposobnostima za taj drugi posao sposoban i da takav invalid, u pravilu, daje puni efekt na poslu, ako ne i veći od potpuno zdravog radnika. Naime, invalid traži kompenzaciju svoga invaliditeta upravo u zalaganju na poslu, ukoliko mu je taj posao pravilno određen i pravilno dat. Dana 30. rujna 1964. godine bilo je 100 invalida nezaposlenih, i to nekvalificiranih 41, polukvalificiranih 14 i 19 kvalificiranih. Kako je kod većine tih invalida utvrđena invalidnost III i II kategorije prije pet godina, to je zaključeno da se izvrši revizija njihove preostale sposobnosti za rad. Onaj broj koji preostane iza revizije treba svakako što prije zaposliti, i to u prvom redu u radnim organizacijama u kojima su i izgubili dio svoje radne sposobnosti. Donijeti su i drugi zaključci koji će koristiti toj vrsti invalidske zaštite.

Iako na Skupštini nije bio nijedan predstavnik zdravstvenih ustanova (pozvani su), članovi Skupštine su se morali upoznati s novinama koje predstoje u ugovaranju zdravstvene zaštite za 1965. godinu. Da bi se jednom i u zdravstvu uveli stimulativniji oblici poslovanja, zatim određeni oblici materijalne zainteresiranosti zdravstvenih radnika za posao koji obavljaju, u partnerskim odnosima između socijalnoga osiguranja i zdravstvenih ustanova treba u 1965. godini prihvatiti ona načela ugovaranja koja će osigurati takav razvoj. Međutim i ta financijska kretanja moraju se svoditi na ekonomsku snagu zdravstvenog fonda određenog područja, odnosno naše Zajednice, i ne bi trebalo dozvoliti da dođe do propisivanja izvanrednog doprinosa. U tom pravcu Skupština je službi Zavoda dala svoje smjernice.

Hvala i obećanje

Pretprazničko prijepodne. Prema Baldekinu kreću djevojke u plavim suknjama i bijelim bluzama. Mladići su također odjeveni u plavo-bijelim »uniformama«.

Vedra i nasmijana mladost. Naša mladost. U srcima mladića i djevojaka radost i neskrivena odgovornost. Pogledi zaustavljeni u izlozima. Ta gradska zrcala treba da još jednom, dva-tri puta kažu: da li su izgledom spremni za nastup? Pred svojim vršnjacima, drugovima iz škole, nastavnici i uzvanicima.

Evo nas u novoj zgradi Pedagoške gimnazije. Improvizirana sala dočekala nas je svečano i otvorena srca. Sve je spremno za skromnu, ali veliku proslavu: svečano otvaranje škole.

Tu su i televizijske kamere.

Početak: »Hej Slaveni« i »Internacionala«. Dobro uvježbani pjevački zbor dao je naslutiti da će trud oko uvježbavanja cjelokupnoga kulturno-umjetničkog programa biti nagrađen iskrenim aplauzom. I bilo je tako. Svaka tačka programa izazivala je spontano i oduševljeno pljeskanje. Pjevači, recitatori, glumci-amateri... svi su pokazali mnogo smisla, i još više srca, a ponajviše discipline za svaki nastup.

Takva je naša mladost. Dva sata bridili su dlanovi, oči su bile uperene na pozornicu, scena i gledalište bili su jedno zadovoljstvo. Na kraju i malo smijeha. Kako da ne bude smijeha kad je tu bio prisutan i Nušić sa svojim »Sumnjivim licem«.

Bravo! Zgrada Gimnazije pedagoškog smjera i V osnovne škole svečano je otvorena. Ništa ne mari što su još prošle godine razredni bili »uručeni« učenicima. Ali trebalo je još koješta urediti, novo izgraditi, školu kompletirati: učiniti je što funkcionalnijom. Suvremenom. Modernom.

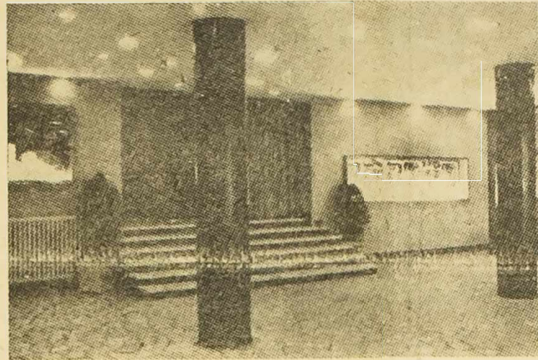
Niste vidjeli novu školsku zgradu na Baldekinu — poklon zajednice našem gradu i njegovoj mladosti: 14 učionica, praktikum, radionicu za općetechničko obrazovanje, zbornicu, biblioteku, dachu kuhinju, kotlovnicu za centralno grijanje... A tek gimnastička dvorana. Takve nema na daleko. Samo za njenu opremu utrošeno je više od tri i po milijuna. A u izgradnju školske zgrade zajednica je investirala oko 200 milijuna.

Svakoga dana u novoj školskoj zgradi sjeđi tisuću i po Iz mladih srca učeničkih čuli smo nečujno: hvala!

Hvala zajednici!

A zauzvrat obećanje: postat ćemo tvoji dostojni građani!

— nm —

Predvorje
kina
„Šibenik“

Dvanova objekta u Šibeniku

U Šibeniku su, u čast Dana Republike, svečano predana na upotrebu dva značajna objekta. Uz prigodne svečanosti, kojima su prisustvovali društveno-politički i javni radnici grada, na Baldekinu je obilježen završetak radova na izgradnji novoga školskog objekta u kojem su smještene Gimnazija pedagoškog smjera i Peta osnovna škola. U toj modernoj školskoj zgradi nalazi se 14 učionica, zatim praktikum, radionica za općetechničko obrazovanje i druge prostorije. U izgradnju toga objekta investirano je više od 290 milijuna dinara.

Na Obali oslobođenja, između zgrade Općinske skupštine i hotela »Jadrana«, otvorena je kino-dvorana, koja po svojoj funkcionalnosti i modernoj opremi spada u red najprezentativnijih objekata te vrste u zemlji. Kinematograf »Šibe-

nik« gradio se sa prekidima nekoliko godina, i u taj objekt utrošeno je oko 80 milijuna dinara. Pored prostrane kino-dvorane, koja raspolaže sa 560 sjedišta, kinematograf »Šibenik« posjeduje klima-uređaje, zatim društvene prostorije i kancelarije za upravu Kino-poduzeća. Uz široko platno za prikazivanje filmova u sineskop-tehnici, taj objekt ima 1400 sjedećih mjesta. Otvaranjem toga objekta Šibenik je dobio četvrtu kino-dvoranu, tako da danas ovaj grad raspolaže s ukupno oko dvije tisuće sjedišta, što je u odnosu na broj stanovnika ovog grada iznad jugoslavenskog prosjeka. U prepunoj dvorani, na sam Dan Republike, svečanost je obilježena prikazivanjem dokumentarca »Parada mladosti u Šibeniku 1964.« i premijerom američkog filma »Pobjednici«.

Mozaik

Cjelovita predstava

»Student i lutke«
na lutkarskoj sceni

Na jugoslavenskim lutkarskim scenama, u zadnje vrijeme, pojavljuju se djela suvremene dramaturške konstrukcije: kombinacija glumaca i lutaka. Taj suvremeni izraz naročito se njeguje u Poljskoj, Cehoslovačkoj i Sovjetskom Savezu, gdje je lutkarska umjetnost otišla najdalje.

Takvu jednu predstavu modernog tretmana i izraza imali smo prilike vidjeti i na Lutkarskoj sceni Centra za kulturno-umjetnički odgoj mladih u Šibeniku. U režiji Ivice Musića izvedeno je djelo »Student i lutke« poljskog autora Juliusa Wolskog, člana lutkarskog ansambla »Grotteske« iz Krakowa. On je jedan od istaknutih pisaca tekstova u kombinaciji lutka-glumaca. Posebno su mu vrijedna djela koja se odnose na doživljaje Aleksandra Koval-

skog, a predstavljaju niz tekstova napisanih na suvremene teme. Djelo »Student i lutke« je prva igra iz toga ciklusa. To djelo i djelo »Nova zemlja« prikazani su gotovo na svim jugoslavenskim lutkarskim pozornicama, što dokazuje i njihovu umjetničku vrijednost.

Šibenska izvedba premijere »Student i lutke« spada u red najkvalitetnijih predstava ova vrijednog ansambla. Režija, inscenacija, izrada lutaka, igra glumaca i animatora dali su jednu veoma cjelovitu predstavu i ostavili prijatan ugođaj. Pored režisera Musića, u ostvarenju predstave sudjelovali su još: Branko Friganović kao scenograf, Branko Stojaković (k. g.) kao autor lutaka, Ivana Kutly i Jure Marinov glumci, te Dunja Jurković, Sovjetka Zafranović, Anđelko Bebešić i Remi-đo Olivari animatori.

Grad bez suvenirira

Zašto je Šibenik grad bez svoga suvenirira?

Suvenir ili predmet za uspomenu spadaju u takozvane medije turističke propagande, jer pored njihova estetskog izgleda, umjetničke i namjenske vrijednosti, oni predstavljaju karakter kraja odakle su kupljeni, propagandu a to mjesto. Pošto suvenir može biti predmet u kući, automobilu, uredu, ili predmet poklona, on postaje propagandno sredstvo za široki broj ljudi.

Kad kažemo suvenir, onda moramo spomenuti propagandu, a sam termin propaganda označava organizirano širenje pojedinih ideja u svrhu pridobivanja pojedinaca ili grupe ljudi — da budu daljnji nosioci tih ideja.

Šibenik je grad koji po svojoj fizionomiji sam po sebi predstavlja suvenir star blizu deset stoljeća, bogat kulturno-historijskom prošalošću, grad s neispruženošću ideja, grad kamena i bogate arhitekture. Ali kako, na koji način iz grada ponijeti neku uspomenu? Kako nekoga iznenaditi ukusnim poklonom?

Razglednica? Ukrasni predmet? Šta? Pitamo se i mi i turisti. Zar treba preko toga preći šutke i samoga sebe ubjeđivati da nikad nisi bio u Šibeniku ili pokraj njega?

Razglednica je još uvijek moćan suvenir kojim se služe ljudi u svakoj prilici. Ona po svojoj funkciji prikazuje originalnost i neki smisao. Radi svoje estetike i masovnosti, postala je i omiljen predmet svjetskih sakupljača. Da li i Šibenik ima razglednica? Ima! Samo takve kvalitete koja poduzeću »Duhane« iz Splita ostvaruje jači financijski, a Šibeniku umanjuje propagandni efekt. Šibensko Turističko društvo nekada je pokazivalo veću aktivnost i svojom proizvodnjom umanjivalo je plasman nakaradnih i neukusnih razglednica, ali je moralo sustati, jer se pojavilo kao »slaba« konkurencija poduzeću »Duhane«. Isto poduzeće, u toku turističkih sezona, natura u prodaju preko svojih trafika i nudi razne kičeve izrađene od drveta, školjki i papira s prikazanim natpisom »Uspomena iz Šibenika«, itd. Da stvar bude još teža, ti se kičevi prodaju po prilično visokim cijinama. Negdje u kolovozu ove godine jedan je stranac — poznatiji Italijan — rekao — da je iste neke predmete vidio u Trstu, samo s natpisom »Ricordi di Trieste«. Ako je to istinito, pitamo se: čiji je to, u stvari, suvenir? Imamo li nešto našega?

Preostaju nam samo domaće ruketvorine koje bogatim

Kako to opravdati

U prošlom broju lista pisali smo o izostancima s posla, i s tim u vezi, o porastu korištenja zdravstvenih usluga i broja isplaćenih naknada osobnih dohodaka za razdoblje od siječnja do kraja rujna ove godine. Posljedice do kojih se time dolazi, ako se takvo stanje ne normalizira, pokazuju da postoji velik broj pitanja od zajedničkog interesa, kako za Komunalnu zajednicu osiguranja, tako i, u prvom redu, za društveno-političke faktore koji djeluju u kolektivima, a posebno za sindikate i organe upravljanja. Susreti, do kojih bi trebalo doći među zainteresiranim faktorima, pokazali bi da postoji značajno područje za međusobnu razmjenu mišljenja i osnova za korisnu suradnju.

Kretanju broja izostanaka s posla nije u svim poduzećima jako naglašeno. Karakteristični primjeri u poduzećima građevinske djelatnosti »Asfalt« i »Izgradnja«. Zašto upravo u tim poduzećima?

Uprkos tome što broj povreda kod građevinskih radova može biti ozbiljan, smatramo da postoji još jedan razlog, i to u strukturi radne snage. Naime, kod građevinskog poduzeća dosta je uposleno nekvalificirane i polukvalificirane radne snage. To je pretežno radna snaga sa sela. I sad, ako pogledamo u kojim mjesecima broj bolovanja u tim poduzećima je najveći, sigurno je da će biti u vrijeme poljoprivrednih radova.

To nije samo problem tih poduzeća ili komune, ili Komunalnog zavoda za socijalno osiguranje, to je općenitalni problem na relaciji poljoradnik — poluseljak, kojeg mi susrećemo danas kao stvarnost. Taj problem zahtijeva veće analize i naveli smo ga samo primjera radi.

Ne mora nam to biti jedina orijentacija. Samo stvar izostanaka s posla daje veoma loše rezultate. Vrijednost proizvodnje time se umanjuje, a i dohoci poduzeća. Pladove tog (ne) rada ubire poduzeće i radnik u svojoj papirnatnoj vrećici svakoga u mjesecu.

Tako napr. u vremenu između mjeseca siječnja i rujna ove godine izostalo je s posla 1023 radnika, tj. mjeseca dana nije radilo 109.208 radnika. To je polovica zaposlenog osoblja koja radi na području Šibenika. Da nastavimo dalje: samo u grani obojene metalurgije izgubljeno je zbog izostanaka s posla 59.377 radnih dana. Postotak izostanaka s posla iznosio je u prošlog godini 5,3 posto. Tu su veliki gubici, kako za fondove zdravstvenog osiguranja, tako i za cijelu zajednicu. Oko toga treba reći još nešto: normalno je da ni izdaleka to nije pohvalno. Broj izostanaka s posla je velik. Za proizvodnju to je veliki gubitak. Danas, kad je naša općenitalna tendenca razvoja u privredi, a posebno u industriji, povećanje proizvodnje kroz produktivnost rada, koristeći unutrašnje rezerve i bez pomoći izvana. Ti podaci nam govore mnogo. Jer za mjerenje produktivnosti rada uzima se samo broj radnika prisutnih na radu, a ne broj zaposlenih radnika u poduzeću. To znači da izostanci s posla koče povećanje produktivnosti rada. Posebno utječu na ekonomičnost, rentabilnost i likvidnost poslovanja poduzeća. To opet znači svakoga prvog u mjesecu manji iznos za osobne dohotke i u fondove. Krivca tražiti u tome uzaludan je posao. To je kompleksan problem sastavljen iz mnogo faktora jednake važnosti i on ovisi: o moralnim osobinama radnika — pojedinaca, radnoj disciplini, o uvjetima rada, HTZ službi, o raspodjeli — primarnoj, itd.

Raspodjela u poduzećima mnogo utječe na izostanke s posla. Niski osobni dohoci, smatramo, gone radnika sa niskim primanjima na dopunski rad. On u tom slučaju, u nedostatku dnevnog vremena, koristi vrijeme bolovanja.

Međutim, ima još nešto što treba spomenuti kada je riječ o prekomjernim izostancima s posla. Područje Šibenika ima razvijenu industriju, ali prosječan bruto-produkt u odnosu na nju relativno manji nego što bi trebao biti.

Kvalificiranost radne snage je osrednja za takvo industrijski razvijeno područje. Ti podaci imaju svoje značenje i u vezi s izostancima s posla. Veliki izostanci s posla utječu na veličinu bruto-produkta. Kvalificiranost radne snage pokazuje da se radi o prućenoj i polokvalificiranoj radnoj snazi s nižim primanjima, koje u sebi nema ustaljene radne navike, jer je pretežno sa sela. Niža primanja imaju izvor u izostancima s posla kao i slabe radne navike, koje omogućuju da seljak-radnik jednom rukom drži za motiku a drugom za čekić.

Mišljenja smo da je prelomna tačka upravo kod toga, da u primarnoj raspodjeli dohodak poduzeća utječe sa povećanjem realnih zarada kod primaoca s nižim primanjima na veću produktivnost rada, kako bi se stvorili veći funkcijski efekti koji bi omogućili veća primanja i kako bismo smanjili izostanke s posla na normalni nivo. Znači, problem je tu, inicijativa je tu. Pitanje je kako doći do cilja? Zato se treba založiti, i zato pozivamo naročito radničke savjete da nastoje naći adekvatna rješenja u suzbijanju te nimalo poželjne pojave. Možda bi najbolje bilo da organi upravljanja u poduzećima donesu izvjesne instrumente na ekonomskoj osnovi, kako bi uspjeli suzbiti takve pojave, možda da energičnije zbijaju neopravdana bolovanja i da više surađuju sa medicinskim osobljem i Zavodom za socijalno osiguranje. Svakoj inicijativi koja tome pridonosi ustupamo prostor u listu.

V. J.

folklorom ovoga kraja predstavljaju jedini originalni suvenir, a to su: kape, torbice, maramice, tepisi i lutke odjevene u narodnim nošnjama.

Uz to, može se još jedino odati puno priznanje i bačvarskom majstoru Belamariću, koji je samoinicijativno izradio niz uspješnih suvenirira iz drveta, a koji su danas u raznim krajevima zemlje i inozemstva dekorativno reprezentativni predmeti uspomena iz Šibenika. Ali, sve u svemu, te ruketvorine i predmeti iz drveta ipak imaju samo određenu kupovnu publiku — jer po svojoj vrijednosti predstavljaju skup suvenir, a naročito za domaće kupca.

Ostaje nam još da se zapitamo: šta je sa ukrasnim predmetima, privjescima za odjeću, znakom grada, natpisnim spomenarima, knjižicama o legendama grada, otiscima i izljevima pojedinih simbola iz staroga dijela grada, itd., odnosno — suvenir grada, jeftin i pristupačan svakome?

Diskusije i poneki referati u prošlosti inspirirali su turističke faktore da pokrenu taj problem, ali je sve i nadalje ostalo samo — zapisnik za datumom i lokacijom prostorije u kojoj se sastanak održao.

Mi čekamo iz sezone u sezonu kritiku. Da li smo sposobni da bar u jednoj sezoni iznenadimo naše goste sa onim što najviše traže?

Vrijeme prolazi.
Grad šuti i čeka!

— kb —

Da li je to
suvenir
našega grada?

»Kolu« sretan put

Miljenik našega grada odlazi na Mokranjčevu proslavu u Beograd

50-godišnjica smrti kompozitora Stevana Mokranjca bit će ovih dana u Beogradu obilježena i jednom značajnom manifestacijom, prvom takve vrste kod nas, Festivalom amaterskih pjevačkih zborova Jugoslavije. Na njemu će učestvovati 10 ansambala iz čitave zemlje. Našu Republiku predstavljaju zborovi »Joža Vlahović« iz Zagreba i šibenski »Kolo«. To je rezultat izborne komisije Saveza muzičkih društava, koja se odlučila za ta dva ansambala.

Velika je čast za Šibenik i posebno priznanje »Kolu« što je izabrano za to smotru. Nakon pauze od punih 14 godina — od 1950. godine, kada je na velikoj saveznoj smotri sindikalnih zborova Jugoslavije »Kolo« zauzelo prvo mjesto, ovo je prva smotra takve vrste. Međutim, ona nosi značajne novine u sistem takmičenja, slično onome koji se primjenjuje na festivalima zabavnih melodija. Tri dana prije odlaska »Kola« u Beograd na takmičenje, koje počinje 12. XII, posjetili smo društvo u vrijeme održavanja jedne od niza proba. Pripreme su već pri kraju... Dvije nove kompozicije (»Iz starog Dubrovnika« i »Mi mladi«), za sada nepoznatih autora, koje je »Kolo« izvuklo i s kojima će nastupati, savladane su gotovo u potpunosti o tom takmičenju i pripremama »Kola«.

Reprezentiramo svoj grad

Potpredsjednik »Kola« i voda puta, prof. Ivo Livaković, rekao nam je ovo:

— Nakon nepuna 4 mjeseca miljenik našega grada RKUD »Kolo« ponovo odlazi na odgovorni zadatak. Ovoga puta na Savezni festival u konkurenciji 10 najboljih mješovitih pjevačkih zborova u našoj zemlji i 10, za sada, anonimnih kompozitora. Zadatak je odgovorniji i zbog činjenice što je »Kolo« na posljednjem službenom takmičenju 1950. godine osvojilo prvo mjesto.

Kažite nam kakvi su ovoga puta izgledi »Kola«?

— U odgovoru na to pitanje treba prethodno istaći nekoliko važnih momenata: prvo od 1950. godine jugoslavenska zborna muzika prešla je određenu fazu, koja je rezultirala činjenicom da je do danas ostalo »na površini« samo nekoliko vrhunskih zborova, i to samo u našim najvećim gradovima. Izdržati vi-

soke zahtjeve u ovo vrijeme, u uvjetima koje nameće ovo »atomska« doba, mogli su uistinu samo oni s najvećim mogućnostima (nekoliko zborova u Beogradu, Zagrebu, Kranju, Novom Sadu, Mariboru, Ljubljani). Dovoljno je naglasiti da je nekad ugledni zbor splitskog »Jedinstvo« davno »podlegao«. Imajući sve to na umu, jasno nam je da naše »Kolo« ne može ovoga puta računati na najviši plasman, ali da će biti među nekoliko najboljih, bar je sigurno. Osim toga, uspjeh ne ovisi samo o kvaliteti zboru, nego i kompozicijama koje on vodi. Kompozicije koje je »Kolo« došlo vrijedne su, ali zato vrlo teške i nedovoljno efektne. »Kolo« je u toku priprema učinilo sve ono što je bilo moguće da bi što bolje ovih dana reprezentiralo svoj grad. Treba naglasiti da danas zbor vodi sposoban i marljiv mladi dirigent Nikola Bašić, koji je unio sav žar i svoj temperament u rad sa našim ansambлом, pa je i to garancija dobrom plasmanu. Na kraju, moram kazati da treba odati najveći priznanje 73-ici pravih amatera koji su nekoliko mjeseci, po pet puta tjedno, žrtvovali svoje slobodno vrijeme za ljubav društva čiji su članovi. Posljednji mjeseci vježbali su i nedjeljom i oba dana praznika, Dan Republike. Primjer amaterizma na koji bi se trebalo ugledati...

Na žalost, vremena za pripreme, zbog turneje po CSSR, nije bilo napretek, a i bolest i službena spriječenost pojedinih članova onemogućila je stalne vježbe u kompletnom sastavu. Na kraju, napominjem da i sama činjenica što je »Kolo« izborilo mjesto među 10 najboljih u Jugoslavije govori o tome da ono pripada vrhunskoj kulturi i da se naš grad ima uistinu čime ponositi.

Izdržali smo teške uvjete a mnogi drugi su podlegli

Postavili smo nekoliko pitanja dirigentu Nikolai Bašiću, u kratkoj pauzi za vrijeme probe.

Kažite nam nešto pobliže o sistemu samog takmičenja?

— Dakle, prve večeri svaki zbor pjeva dvije izabrane kompozicije nepoznatih autora Druge večeri zborovi pjevaju po

jednu Mokranjčevu kompoziciju (»Kolo« će pjevati »Sedmu rukovet«) i jednu kompoziciju po slobodnom izboru. Za ovu izvedbu »Kolo« je izabralo »Moje pusto zgrabište« (autor Nikola Bašić op. J. C.).

Posljednje večeri pjevaju nagrađeni zborovi i izvode se nagrađene kompozicije. Tako se može dogoditi da »Kolo« pjeva, ako bude nagrađeno, bilo koju od deset kompozicija, ili pak ako nagrade izostanu jednu od tri nagrađene kompozicije.

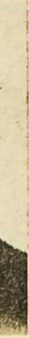
Kažite nam nešto o uvjetima pod kojima »Kolo« nastupa danas, za razliku od onih prije 14 godina?

— Danas je sasvim nova situacija. Pojavili su se novi ansambli. Sa ovog festivala učestvuju sa »Kolum« svega 3 zborova, ostalo su sve novi ansambli sa izvanrednim uvjetima za rad. Mnogi od onih ranijih nisu više, da tako kažemo, u saveznoj formi. Pripreme su tekle uz veliki napor svih članova koji su zaista bili spremni na mnoga odricanja. Mogu kazati da su toliko spremni koliko su nam god to objektivne mogućnosti dozvoljavale. Svakako, zadnju riječ u ocjeni tih napora imaće će žiri. U stvari, postojeće tri žirija. Jedan za ocjenu zborova, drugi za kompozicije i treći za dirigenta.

Kao stručni voditelj zborova, kažete nam nešto o karakteru kompozicija koje će se izvoditi?

— Svih 10 kompozicija podijeljene su u dvije skupine. »Kolo« su zapale zaista dvije teške: pisana su današnjim suvremenim jezikom koji pred pjevače postavlja nove zahtjeve. Posebno je teška kompozicija »Mi mladi«. Sigurno jedna od intonativno i ritmički najtežih. Lično vjerujem da će zbor svoje mogućnosti najbolje pokazati druge večeri, kod izvođenja »Rukoveti« i »Pusta zgrabišta«. »Kolo« inače ide u Beograd sa izvjesnim opterećenjem, jer, u stvari, brani prvo mjesto. U ono vrijeme zbor je birao što je htio pjevati, dok su mu danas kompozicije dodijeljene, pa čak ne zna ni njihove autore. Ipak to daje izvjesnu draž. Kompozicije koje su poznate treba dobro izvesti, baš zato jer su poznate, dok se za nove zapravo i ne zna kako ih i na koji način izvesti. To je neka vrst dvosjeklog mača, rekao nam je na kraju dirigent šibenskog »Kola« Nikola Bašić.

Evo i izjave dva člana našeg ansambla, jednog od najstarijih — Ante Tikulina-Đina i Jadranke Skočice, koja je postala član »Kola« prije nepune godine dana.

Dirigent: Nikola Bašić

ANTE TIKULIN — U »Kolu« pjevam od 1930. godine. S njim sam obišao čitavu zemlju, pa i mnoge izvan nje. Mislim da je danas ovo dobar zbor, i da će se dobro plasirati bez obzira na veliku konkurenciju. Ne govorim o prvom mjestu, ali bih bio zadovoljan i sa »bronce« medaljom. Pjevači su zaista ozbiljno shvatili ovu Mokranjčevu proslavu. Dobar plasman značio bi odskočnu dasku za daljnje uspjeh u zemlji i inozemstvu. Dobar maestro i spremnost zboru zaista su garancija za uspjeh. Imali smo »sreću« da smo dobili vrlo teške kompozicije. »Mi mladi« je puna kontra-tempo i disonanca. Tu će se baš vidjeti kakav je zbor. Iz »Starog Dubrovnika« pjevamo tri madrigale u kojima je »Kolo« već prilično uigrano. U zadnje vrijeme zbor je pojačan nekim novim i nekim ranijim članovima »Kola«. Sada pjevaju Marta Smolčić, Nela Repec, prof. Nemčić i Boško Karadžole.

JADRANKA SKOČICE: U »Kolu« sam došla u veljači ove godine. I prije sam na to pomišljala, ali nekako nisam mogla da se odlučim. Čini mi se da sam imala izvjesnu tremu od starijih članova. Kako da se pojavim odjednom, nova, među tako iskusnim pjevačima? Predajem u Muzičkoj školi, a u Splitu studiram izvanredno muziku i hrvatskosrpski. Čuo me dirigent i predložio da pjevam u »Kolu«, iako nisam znala da li to mogu. Sa »Kolum« sam prvi put nastupala u svibnju u Beogradu na proslavi, a zatim je došla turneja po Čehoslovačkoj. Moje uklapanje među članove »Kola« bilo je vrlo brzo. Osjetila sam kolegijalnost i veliku pomoć koju su svi bili spremni da mi pruže. Bilo bi mi veoma teško kad bih morala napustiti »Kolo«. Moram priznati, dosta sam se trudila, kako u savladavanju repertoara, tako i u odnosu prema članovima ovoga kolektiva. Ono što sada u Beogradu pjevamo veoma je teško. Imamo i opasne rivale. Nismo imali mnogo vremena za spremanje. Dok su drugi radili čitavo ljetno, mi smo bili na turneji. Ipak vjerujem da ćemo pokazati nešto od onoga renomea i staroga šibenskog »Kola«.

J. Čelar

šta on i selo traže

Danilo Gornje u prvom sumraku. Smješteno na goletu, geografski kažnjeno, ispresjecano razrovanim puteljcima i vestom, iskrižano vjetrovima i međama, čudno tiho već u prvom mraku, umorno, utihnulo.

U novoj školi, doslovce — zapuštenoj, gore dvije petrolejke. Čuje se kolo, pjesma, recitacija. Ulazimo u razred (grupa novinara treba da održi Usmene novine — od novinarskog bloka do novine, i do Kongresa), ali umjesto tople pjesme dočekuju nas razbijene oči zareda (!) — desetak zubatih staklenih komadića u oknima i studen tijela i prve pomisli (na tisuću dinara i toplinu!). Pedesetak mladih ljudi (oni su najbolja omladinska organizacija naše općine) već od 16 sati uvježbava novogodišnji program. Pauze. Slušaju novinare. Pažljivo slušaju, živo reagiraju, zapitkuju. (Kako ono brzo stigne vijest iz Amerike i Konga, jasno nam je, ali kako stigne slika? ...) »Eto, tako... Ima li još pitanja? ... Molio bih jednoga starijega čovjeka da razgovaramo o njemu i selu.« »Evo, on će!«

Ime, prezime, godina, funkcija?
— Ante Sulje, 41 godina, sekretar Osnovne organizacije SK.

Kako to da ste i Vi na Usmenim novinama?
— Obaviješten sam da će biti predavanje, da će doći neki drugovi, a nije loše čuti neku novost; ušlo mi to u krv, ukrvavilo se kao dužnost...

Jesmo li Vas zadovoljili? Ili biste željeli čuti nešto drugo?
— Posebno me interesirao proces izlaženja novina, te naš rad, uspjesi i kritike od Kongresa do Kongresa, i rad omladine koja se ističe.

Vratimo se selu. Recite nam nešto o njemu.
— Dimova bit će više od 160, stanovnika više od 750, tridesetak tranzitora, jedan radio-aparat, najstariji stanovnik ima 98 godina; gotovo nema kuće iz koji nema bar jedan »Razinar« (više od 200 zaposlenih), vodu smo dobili, mnogo još neriješenih problema; oko 50 posto kuća još uvijek loži kamin, a oko 60 posto porodica spava na novim krevetima (»šustas«, »štramac«) i šta Vaš još interesira? Eh, da je struja!! Prihodi od poljoprivrede u prosjeku oko 60 tisuća godišnje.

A sada ukratko opišite sami sebe.
— Za rata uhvaćen, izveden na strijeljanje u Vodicama. Meci me promašili, pa sam tako još živ. Sekretar Organizacije, Penzija 25 tisuća dinara. Pratim »Borbu«, nekad »Dalmaciju« i

jedan čovjek, sekretar, i selo

pretplaćen na »Komunist«. Četiri člana porodice. Radim sam. Oko 400 tisuća godišnjeg prihoda. Ali su rashodi veći, i ne može se kako bi trebalo.

Jeste li obrali masline?

— U našem selu ne postoje. Uništene su 1956. godine od leda.

Koliko ste dobili vina?

— Pa bit će ga oko 10 »mira«.

Isplati li se vinogradarenje?

— Nikako. Utroši se više nego ono vrijedi. Kad se zbroje roškovi za galicu, porez, nadničare (hrana i 2.500 dinara dnevno), pa radnu snagu i vrijeme... nikako, ne, ne isplati se!

U slučaju da nekoga zaboli u selu, idete li u grad?

— Ako je hitno, i treba liječnik, trči se do Perkovića pa odatle telefonom nazovemo Medicinski centar. Dođu, veoma su susretljivi. Imamo i svoga bolničara.

Kako saznajete za događaje u zemlji i svijetu?

— Imamo tranzitore. I preko novina. Samo su novine »spore«. Dođu nam za zakašnjenjem i do 10 dana. A šta će ti onda! Naime, pošta nam dolazi dvaput tjedno, a kad udari kiša — ne dođe poštar iz Perkovića, onda čekamo... A pretplatnika ima. Treba upozoriti organe u gradu da se to nekako sredi, jer mammo nekoliko puta dnevno autobusnu vezu s gradom, i poštu bismo mogli dobiti na taj način. Eto, neka plate nekom penzioneru 7.000 dinara da iščeka autobus i razdijeli ljudima pisma i novina. A dogodi se, eto, da za to ne prisustvujemo ni skupoviti ma u gradu na koje smo pozvani.

Evo, naš predsjednik Socijalističkog saveza još nije dobio poziv za saborovanje koje se održava osmoga, iako mu je poslano, a oni iz Perkovića dobili su pozive ima već 8 dana. Smatram da bi se to trebalo srediti...

Šta je selu u ovom trenutku najpotrebnije?

— Mnogo toga nam je još potrebno. Poslije rata izgrađena nam je škola, ali je u rasulu. Dobili smo vodovod, ali vodu plaćamo skuplje nego vi u gradu. Ljudi ima dosta koji zarađuju u industriji, ali kad dođu kući već je mrak, petrolejke žmirkaju; najhitnije bi trebalo elektrificirati kuće (sakupili smo oko 2 i po milijuna)... Trebalo bi školu popraviti, možda je podići za jedan kat, po otvoriti osmoljetku. Trebalo bi ljudima, postradalim nedavno od pljuska, izići u susret, bar u olakšici poreza; trebalo bi nam pomoć da popravimo ceste i puteve o zaselaka, razrovane su do temelja; ljudi su spremni da dadu radnu snagu, ali da im se to prizna u korist elektrifikacije... Moglo bi se dosta toga navesti...

»Bježe« li mladi u grad?

— Postoji tendencija »bijega«, jer su onamo i bolje perspektive, život, ali kad bismo se mi elektrificirali, umnogome bi se »bijeg« umanjio, a time bi i za grad bilo lakše da riješi problem smještaja sadašnjih radnika u njemu.

Šta biste još rekli o omladini?

— Dobri su. I drago mi je čuti pohvale na njihov rad, priznanja, a eto i prava omladinska zastava... I još nešto: ne žene se i ne udaju dok se ne srede i ne opreme. Živi se drukčije, bolje mnogo toga se izmijenilo da je čudo; i veći su zahtjevi, a eto, šta smo udaljeni od grada, kao da smo predgrađe. Nije selo više ono selo...

Pozvali su nas da požurimo s razgovorom. Promatram svoga sugovornika, gledam šta bih još o njemu zapisao: po izgledu mlad, snažan, krupan... ali on ubacuje: bolestan još iz rata! trebalo bi penziju nešto povećati, četvoru nas je, a radim sam!... crven u licu, pravio lice vjetrovom i suncem sela užareno, ali pomalo nostalgično...

— Požurite! — zovu nas. Kasno je.

— Najavite je još poneki put. Dodite nam sa delegatima kad se vrate iz Beograda. Interesirao bi mlade razgovor sa sportašima... I mnogo toga nas interesira! — završi moj sugovornik.

Razrovanom cestom vraćamo se u Šibenik. J. G.

nije selo više ono selo

Kestendžija Selman ne voli kišu

Slijede u naletima kiša i Poljanom veze meke sagove što se u razvlašano predvečerje sive i zrcale... A tamo na ulazu u park, pod lelujavim granama punim kapi i sjete, stoji Selman i otkako nas obrli jesen, po cijeli dan, od ranog jutra do kasne večeri, laganim pokretima posluje oko svoje pećice, podgrijava prozlebe prste, i niti više niti šapuće: »Vrući, vrući...«

Tako svakog dana otkad ga prvi put vidjeh. I prvi put učini mi se isti kao i jučer: neodređenih godina, odsutna pogleda i povučen u sebe (možda mi je tamo malo toplije)...

Stanem malo postrani promatram: prolaze ljudi i svaki deseti, dvadeseti zastane i kupi mjericu pečenog kestenja... Kupi pa požuri, a Selman opet sam. Zbog toga mi bude teško, pa se upitam da li je tužan ovaj čovjek za to što po cijeli dan stoji sam. I sve ga gledam i niotkund odgovora... Na trenutak mi se učini da mu je krivo što nitko s njim ne izmijenja poneku riječ, a odmah zatim na licu mu treperavi zastor »baš me briga«...

Drugi put ga opet primijetim u prolazu... kiši... a on tu... bura... on opet. Sunce, a njega nema... pitam gdje je, otišao da ruča, kažu... Otkud baš, kad je sunce da ode, ili nije navikao na njega...

Jučer, smo pričali... mnogo, jer za njega je mnogo onako šutljivog i desetak riječi. Prije nego što kaže misao kao da digne zastor između sebe i drugih, kad je škrtu završi, zastor opet padne. Iz daleka je, kaže, Makedonija. Ja nadodam, velika je Makedonija... i lijepa... On klima glavom i pogledom kaže — mnogo lijepa... Od Tetova... a koje selo? Selo...? Ima ih mnogo... Gradac... Pa mišja kestenja što sepeku na plinu. Mala pećica, mali čovjeka, male želje... A htio bih da znam kakve li su te njegove želje i pitam ga je li oženjen. Odmahuje glavom — nije. A kuća, potok, planine... čezne li za njima? Sve mu uhvatim krajičak pogleda, ali on brzo trepne i ne mogu dokraja da pročitam... Onda naiđe neki mladić i reče: »Daj merce, zemljače«. Selman diže pogled i u dva zelena — što siva oka sretah pozdrav Gradcu kod Tetova. U jednom oku zažubori potok, u drugom zatopata tarabuk... Takav je Selman kestenžija, moj vršnjak tužna pogleda koji ne voli kišu.

Daleka i lijepa Makedonija i Gradac kod Tetova je tamo, a ovdje, na ulazu u park, Selman kestenžija trlja ruke da ih zagrije i šapuće: »Vrući, vrući...«

OGLEDALO

Taksi

Moja rubrika »Ogledalo« počela je sticati pravo javnosti. Čitaoci se sve češće javljaju. Pišu mi o čemu da pišem. Ovoga puta udovoljavam našem sugrađaninu S. K. koji me moli da ispitam situaciju sa šibenskom taksi — službom.

— Nekidan sam, piše mi dotični S. K. morao hitno otići u jedno obližnje mjesto. Kako nisam vlasnik automobila, a nisam ni ličnost koja se može služiti društvenim kolima, to mi je preostalo jedno da se prevezem taksijem. Stanujem daleko od taksi — parkirališta na Poljani, pa sam uzeo telefonski imenik s namjermom da pozovem taksistu pred kuću. Međutim, u imeniku nema takvog telefonskog broja. Obratio sam se potom službi 08, odakle sam dobio informaciju da taksislužba nema telefona. Tako ti, moj Marine, stoji stvar s našom taksislužbom. Zanima me kako ti na tu činjenicu gledaš s novinarske tačke gledišta...

Isto kao i ti, dragi moj S. K. Taksislužba je zaista lišena telefonske veze (Bolje bi bilo iskorijeniti neke druge veze i vezice). Od pet šibenskih taksista trojica imaju telefone kod kuće. Međutim, od toga građani nemaju nikakve vajde, jer su taksikola parkirana na Poljani.

Kako onda dozvati taksi u slučaju potrebe? — postavljate pitanje.

Vrlo jednostavno: doći na parkiralište i reći taksisti pravac putovanja. Ako ste vi lično spriječeni, u tom slučaju ćete poslati ženu ili dijete, punicu, kućnu pomoćnicu... Zavisu tko je u tom trenutku na raspolaganju. Ja bih lično poslao punicu, kako bi bar izvjesno vrijeme bio lišen njena »bruntulanja«.

Za tu situaciju taksisti nisu nimalo krivi. Oni su, kako mi rekoše, u više navrata tražili telefon i malu prostoriju za dežurstvo. Nisu dobili ni jedno ni drugo. Sigurno naše lokalne vlasti pretpostavljaju da će uskoro većina šibencana nabaviti osobna kola i da će tako odumrijeti taksislužba. Lijepo je to, zar ne, kad nadležni imaju pozitivno mišljenje o svojim sugrađanima. Samo — što će na to reći tvornica »Zastava«, koja je prezasićena narudžbama. U štampi piše da je proizvodnja »fića« prodana za nekoliko godina unaprijed.

MARIN

U SVOME STAROM MUNDIRU

BIBLIOTEKE

KAKO KOD NAS PRIČANJE MOŽE TRAJATI GODINAMA

Naučna biblioteka, osamostaljena prije tri godine, stvarno djeluje (i »probija sebi put«) već punih deset godina. Od neredne gomile knjiga i svakovrsne bibliotečne starudije (dobrim dijelom gotovo najobičnije makulature), u minijaturnim prostorijama (tri sobice i jedan hodničić), iz početka s jednim jedinim licem zaduženim da rečenu gomilu sredi, s vremenom je izrasla u suvremeno organiziranu ustanovu — biblioteku sa 25 tisuća svezaka knjiga, časopisa i novina, s odgovarajućim kadrom sposobnim za rad sa čitačima. S obzirom da je Naučna biblioteka jedina svoje vrste ne samo na području Šibenika nego i čitavoga bivšeg kotara Šibenik, ona treba da udovolji najraznovrsnijim potrebama na naučnom i stručnom literaturu iz svih grana nauke i umjetnosti potrebama što stalno rastu), pa u tom smislu i formira i popunjava svoj knjižni fond, nastojeći da taj fond dopuni bar glavni stručnim, političkim i književnim časopisima i novinama, a raspolaze i s mnogim enciklopedijama, rječnicima i drugim priručnicima. Tokom ove godine Biblioteka je svoje fondove povećala za više od 1200 knjiga i 200 kompletnih godišta raznih časopisa, kao što će se vidjeti, manjim dijelom kupnjom, a pretežno poklonima. Istovremeno, broj čitača povećao se, prema prošlogodišnjem broju, za punih pedeset posto.

PROSTOR NAJAKUTNIJI PROBLEM

Posudbeni rezultati što ih je Biblioteka dosad postigla, usprkos poteškoćama s kojima se stalno rve još uvijek su daleko od onoga što bi trebalo ostvariti i što bi ona pod iole povoljnijim uvjetima, doista i mogla ostvariti. Od svih problema Naučne biblioteke najakutniji je problem prostora. Prilikom osamostaljenja, biblioteka je, umjesto dotadašnje četiri prostorije, dobila sedam (osrednjih) soba, što se odmah pokazalo sasvim djelomičnim, tj. vrlo kratkotrajnim rješenjem, te je prostor biblioteke već sada ponovo toliko skučen da nema mjesta za nove knjige, i to »nema mjesta« u najbukvalnijem smislu riječi. Biblioteka, doslovce, nema mjesta ni za realizaciju sadašnjih finansijskih sredstava, koliko god ta sredstva bila nezatna, odnosno simbolična! Iduće godine ono malo knjiga što će biblioteka nabaviti, opet će, umjesto na police, ići nekud na gomilu, te će faktično biti neupotrebljive kao da ih i nema. Tako se biblioteka na neki način vraća u stanje od prije deset godina! Biblioteka koja makar i minimalno ne napreduje, biblioteka koja nije u stanju da bar najskromnije prati izdavačku djelatnost i koja bar donekle ne može udovoljiti rastućim potrebama, ne samo da zaostaje nego direktno nazaduje, automatski gubi značenje i kulturni utjecaj, te i sam razlog opstanka.

FINANCIJSKA SREDSTVA NEDOSTATNA

Poseban problem su finansijska sredstva. Naime, finansijska sredstva Naučne biblioteke su toliko nedostatna da uglavnom pokrivaju (manje-više skromne) lične rashode, dok za djelatnost biblioteke ostaju doista simbolične svote. Samo jedna ilustracija: od 1200 ovogodišnjih novih knjiga i 200 časopisa više od dvije petine potječu od poklona (DIT, bivši NO kotara, individualni darovatelji itd.), dvije petine potječu od pomoći Fonda za neprivedne investicije, a samo jedna (i to najskromnija), petina od redovnih sredstava! Dakle, doista neutješni omjeri!

A ŠTA SADA?!

Pri takvome materijalnom i finansijskom stanju (potpuna insuficijencija bibliotečnog prostora i krajnje osudna finansijska sredstva (biblioteka nije u mogućnosti da iole značajnije

razvije svoju djelatnost: čitaonica je sobičak sa osam mjesta, a žurni uvez dotrajalih knjiga ne dolazi u obzir, o popunjenju stručnog kadra ne može biti ni govora, izložbe knjiga i druge bibliotekarske manifestacije samo su puka želja, organizacija i vršenje matične bibliotekarske službe — utopija, itd.

Po svemu je očito da Naučnoj biblioteci treba obratiti posebnu pažnju na isti omjer koji se nalazi u pun život. To je imperativ našega vremena, jer društveni, a naročito materijalni razvoj može izvjesno, pa i poduže vrijeme bujno rasti, bez obzira na to u kolikoj mjeri slijedi i prati razvoj kulture, ali onda počinje škripanje, nastupa trenutak kad materijalni razvoj ne može dalje bez odgovarajućeg kulturnog života. I što dalje, materijalni razvoj i kultura postaju sve neodvojiviji. U delikatnom trenutku najveće potrebe, kad pritisak, što se kaže, društvene potrebe naočigled raste (numerički i strukturalno), kulturne ustanove u Šibeniku, a naročito biblioteke, nalaze se i ostaju u kobnoj situaciji i u kobnom siromaštvu koje se ničim ne može opravdati. Stanje koje ne bismo smjeli dalje trpjeti, i to sada ne zbog nekih »ambicija«, »prestiža«, itd., nego zbog najobičnijih praktičkih razloga: razloga normalnoga napretka komune.

A sada da se »prebacimo« na drugu biblioteku — Posudbenu, jer i nju more (i te kako) goleme brige. Na žalost, one nisu od jučer. Do kada će ih biti?

LIJEPA PRIČA STARA NEKOLIKO GODINA

Posudbena biblioteka, uvučena u prizemlje nepodesnoga zdanja, tavori brige i brige već dva desetljeća. Zivotari tako, a niotkuda daška svježega vjetrova. Smještena na mjestu koje nitko ne bi predvidio (ni preporučio) za biblioteku ona je, kako reče jedan istaknuti šibenski kulturni radnik, »naša kulturna sramota«. Blizu 20 tisuća knjiga, s kadrom sasvim nedovoljnim, s finansijskim sredstvima koja su, po svemu je očito, simbolična do nevjerojatnosti, Posudbena biblioteka prije je, reklo bi se, skladište nego kulturno žarište. Mjesta za knjige nema ni u najbukvalnijem smislu riječi; potencijalni čitači ostaju uz svoje male zabave što prolaze daleko mimo knjiga, a grad ovaj uljuckuje se sebe da u okrilju svome potpomaže životnost biblioteke. S dvojkom službenika, s namještanjem otprilike tridesetak godina, biblioteka raste u svojoj osamljenosti, vođena začuđujućom nebrigom i u ogledalu onakva kakva je bila i prije petnaest godina. Čudno, čudno do nevjerojatnosti!

A kako je prije, recimo, tri godine bilo sve lijepo predviđeno. Pronađene prostorije (i sada čekaju), osigurana finansijska sredstva (što se s njima dogodilo?!), jednom riječi rastao je vidik i uvid u biblioteku koja će biti reprezentativna. Za elaborat utrošenih milijun dinara, za puste riječi ispraznog očekivanja, za gotovo 20 tisuća knjiga i malo novaca da se nove nabavlja, bilo bi već vrijeme da izvedemo ovaj grad na optuženičku klupu zbog nebrige. Ili nečeg drugog — svejedno.

Ali, što se može? Tu je jedna prostorija, nedavno okrećena — nakon koliko li godina, sijaset knjiga i malo brige da ih bude (jer treba) još više, Posudbena biblioteka ide iz godine u godinu u svom otrcanom mundiru, gotova da je neštane, možda i od srama. Pa kad je tako, zašto onda toliko odugovlačenje. Zar se zaista ne može namaknuti deset milijuna dinara da se premjesti (u bivše prostorije Komunalne banke), da se nabavi ono čega nema (a toga je sijaset), zašto dopuštati da biblioteka egzistira u potencijalnom mrtvulu i da bude skladište, a ne biblioteka. Nije to olako postavljeno pitanje, i nije važno tko toliko pridonosi da ga spominjemo, ali je neobično poželjno da ga već jednom skinemo s dnevnog reda, jer je to pitanje postalo poslovično i alarmantno. Bili netko bio toliko dobar pa da nas na ovome istom mjestu o tome obavijesti?

D. B.

Ali, i Vi ste na drugom mjestu potrošač!

— Da, upravo zbog toga i govorim.

A kako se govori na sastancima Upravnog odbora u Vašem poduzeću? Vi ste predsjednik toga tijela već godinu dana.

— Po slovu zakona, a dijelom i prakse, mi raspravljamo o svim vitalnim pitanjima našega kolektiva. Naše odluke uglavnom se poštuju. Zapravo, tko je taj ko ih ne bi poštuovao. Da, znam, ali bude sve u redu. Nesporazumi nastaju, bit će ih i sutra, ali vrijeme je najbolji učitelj. Važno je kada se i ako se ne griješi svjesno. Međutim, nisam uvjeren da i toga nema ponekad. Samo da se shvatimo: ne govorim konkretno.

Svakako, jer Vas nismo ništa konkretno ni pitali. A da jesmo?

— Čovjek ima riječi da ih izgovori i mozak da misli. Objekte stvari trebale bi biti uvijek na istom kolosijeku. Inače, moguć je raskorak. Ja ne dozvoljavam sebi tu dvojnost. Sto imam kazati, rečem; iskrenost poštujem iznad svega, a ako se nešto od onoga što kažem ne sviđa — ništa za to, tu smo da se sporazumimo, da iskristaliziramo mišljenje, a ponegdje uvijek mogućim gramom kompromisa. Naravno, pod uvjetom da ne odstupa od uvjerenja.

Da li svi dijele to mišljenje?

— Svi — veliko je to pitanje. No, da smo u većini, u ogromnoj većini, mislim da nema dvoumljenja. Ovo je naše vrijeme, mi radimo, mi proizvodimo, mi upravljamo — mi smo sve. Zapravo, pruža nam se sasvim objektivno i realna mogućnost da to budemo. Naša je stvar koliko ćemo to oživotvoriti.

U organima upravljanja »Ishrane« — da li je to u potpunosti shvaćeno? Da li je ta deviza dobila realan oslonac?

— Nije zgodno, nije ni potrebno uopćavati. Rekao sam već, da ne ponavljam: od nas samih ovisi kakvi ćemo biti, kako ćemo se postaviti. Istina je da i na sastancima tijela organa upravljanja u našem kolektivu može biti podjele na aktivne i pasivne. Čovjeku se prosto smuču kada unaprijed zna tko će neku stvar »amenovati« dizanjem ruke, možda i protiv svog uvjerenja, ali s pomišlju da iza onoga što se predlaže stoji netko. Toga apsolutno ima, to uistinu ne valja, ali bih rekao krivo ako bih kazao da u našem kolektivu ima naturanja nekih prijedloga ili nečijih prijedloga. Ta, mi sami rješavamo svoje probleme. Ako se »amenuje« i ono što nije za amenuvanje — onda je to veoma loša usluga i prema drugima i prema sebi. Mučan je taj raskorak uvjerenja i konkretnih koraka. A ima ga, tu je pokraj nas.

Sudeći po Vašim riječima, na sastancima organa upravljanja u »Ishrani« ne idu svi prijedlozi glatko. Takva konstruktivnost, zacijelo, je u još većoj mjeri zastupljena i na sastancima komunističkih kolektiva. Dakle, Vi ste, da tako kažem, dobronam društveno angažirani. Pored toga, dvostruko radite, polazite Večernju ekonomsku školu... da ne nabrajam više. A šta je za slobodnim vremenom?

— Veoma se često pitam, veoma često, kao recimo sada: Sta je to slobodno vrijeme. Taj mi je termin poznat, ali je u mom ličnom životu veoma malo zastupljen. Slobodno vrijeme, ono malo što ga namaknem, to je radost u krugu porodice, to je trenutak kada se mala i još nemoćna Sanja nađe u mom naručju. Držim je tako, gledam i mislim: Kada ti curice budeš u mojim godinama, problema će biti mnogo, mnogo manje. To uvjerenje jest povjerenje u odluke i riječi u kojima ni trunke — »amenuvanja«.

D. B.

Sa plenuma Općinskog sindikalnog vijeća

Ostvarivanje zdravstvene zaštite i kretanje izostanaka s posla bili su glavni predmet raspravljanja na posljednjoj plenarnoj sjednici Općinskog sindikalnog vijeća što je održana 3. ovog mjeseca. Konstatirano je u diskusiji da radne organizacije uslijed u zadnje vrijeme učestalih izostanaka s posla trpe ogromne materijalne gubitke koje prelaze sumu od nekoliko milijardi dinara. U vezi s tim nedostajalo je organiziranog praćenja na sektoru bolovanja i izostanaka s posla. Bilo je također izvjesnih nedostataka i u korištenju zdravstvene zaštite, posebno u tome što su osiguranici primorani da utroše dosta vremena do izvršenog pregleda. Raspravljano je također i o nekim problemima korištenja higijensko-zaštitnih sredstava pri radu, kao i otporu koji daju neke radne organizacije kad je u pitanju cijepljenje radnika protiv gripe. Što se tiče prevelikog broja bolovanja, koji su zabilježeni u zadnje dvije godine, na plenumu je podvučeno da je to dobrim dijelom rezultat loših uvjeta rada kojima su izloženi u nekim poduzećima. To naročito vrijedi za lučke i građevinske radnike koji obavljaju teške radove pod veoma nepovoljnim uvjetima.

Da bi se ti nedostaci što prije otklonili, na plenumu je izraženo mišljenje da bi na suradnju sadašnjeg stanja na polju zdravstvene zaštite trebalo angažirati sve društveno-političke faktore koji djeluju u radnim organizacijama i komuni. To je u sadašnjem času primaran zadatak i svih sindikalnih organizacija u poduzećima i ustanovama na području ove komune.

Poliklinički laboratorij

U razgovoru sa šefom laboratorija, magistrinom Đorđom Rizmondom, saznali smo za neke probleme u kojima se danas nalazi poliklinički laboratorij Medicinskog centra Šibenik.

Kada je osnovan 1953. godine u sklopu Doma narodnog zdravlja, imao je svega jednog farmaceuta, jednog zdravstvenog tehničara i — jednu čistačicu. U to vrijeme nije bilo više od 500 do 600 pretraga.

Postopeno se, rekao je šef laboratorija, počeo popunjavati kadar uglavnom sa zdravstvenim tehničarima. No, ti kadrovi odgajali su se u samom laboratoriju, jer ne postoji mogućnost da se dobiju već gotovi zdravstveni tehničari, a uzimali smo i medicinske sestre ili bolničarke.

Broj pretraga je iz godine u godinu rastao uporedo sa razvitkom zdravstvene službe na ovom području, pa je u 1963. godini iznosio 76.794 pretrage.

— Kakvim kadrom danas raspolazete — pitali smo šefa laboratorija.

— Sada imamo dva farmaceuta, 2 zdravstvena tehničara, 6 mlađih zdravstvenih tehničara i jednu činovnicu. Inače, kroz to razdoblje dobijena je još samo jedna prostorija, pa u sve tri radi 13 osoba uz boravak nekoliko bolesnika istovremeno.

— Recite nam kakve vrste pretraga vrši vaš laboratorij?

— Poliklinički laboratorij ovog Centra vrši biokemijske i hematološke pretrage za svu vanbolničku službu, uključujući i specijalističke ambulante. Uz nastojanje šefa polikliničkog laboratorija upravo je osnovan laboratorij u Primštenu i Vodicama. Postoje i priručni laboratoriji u industrijskim ambulantama koji vrše jednostavnije pretrage. Time se smanjuje pritisak na ovaj laboratorij.

— Koje su Vaše osnovne teškoće u radu danas?

— Najveća zapreka za normalan rad polikliničkog laboratorija predstavlja manjak prostorija. Kako ste vidjeli, radimo u svega 3 prostorije. K tome, postoji još jedna koja služi kao skladište laboratorija.

U tim prostorijama djelujemo od osnutka, prije 11 godina, kada je obim rada bio za 10 puta manji nego što je danas. K tome, sada liječnici traže fracionirane želučane sokove koje vadimo stvarno u skladištu laboratorija, što na pacijenta često vrlo neugodno djeluje. Radi ilustracije, navest ću da je u novoj poliklinici, koja će se graditi za laboratorij, predviđen prostor od preko 250 m², a da ovaj naš ne iznosi ni 60. Da se smanji pritisak na poliklinički laboratorij, bilo bi potrebno da se uredi priručni laboratorij u sklopu Dječjeg dispanzera, jer bi na taj način djeca bila odmah laboratorijski pregledana.

— Sto očekujete u budućnosti, s obzirom da će se izgraditi nova poliklinička zgrada?

— Svi problemi, a najvažniji problem prostora, moći će se povoljno riješiti gradnjom nove polikliničke zgrade. No, do toga vremena potrebno je Polikliničkom laboratoriju dodijeliti još najmanje jednu do dvije prostorije, jer rad u ovim sadašnjim postaje svakim danom sve teži. Vjerujemo da će uskoro postati i nemoguć, zbog sve većeg broja pretraga koje moramo vršiti. Nadalje, treba i dalje nastojati da se otvore laboratorije u još nekim zdravstvenim stanicama, kao i u Dječjem dispanzeru. Potrebna za kadrovima još se osjeća, pa bi trebalo stipendirati nove učenike za ovu struku.

Posao se ipak savladava i pacijenti se obrade istoga dana kad su upućeni u laboratorij. Sve to uz veliko zalaganje osoblja, rekao nam je na kraju našeg razgovora šef polikliničkog laboratorija Đorđe Rizmond.

J. C.

Šibenik poplavljenima u Zagrebu - 34,5 milijuna

Prema posljednjim informacijama što smo ih dobili u Općinskom sindikalnom vijeću na ime pomoći u otklanjanju posljedica nedavnih poplava u Zagrebu radne organizacije i članovi kolektiva sakupili su dosad više od 34 milijuna dinara. 58 radnih organizacija na području šibenske općine dodijelilo je sredstva u vrijednosti od 17 milijuna i 200 tisuća dinara od čega 550 tisuća dinara u obveznicama Narodnog zajma, dok su članovi radnih kolektiva odricanjem jednodnevne zarade sakupili 17 milijuna i 32 tisuće dinara. Više od 10 tisuća radnika i službe-

nika sudjelovalo je u davanju pomoći poplavljenom stanovništvu grada Zagreba.

Među prvim radnim organizacijama šibenske općine koje su dodijelile sredstva nalaze se TLM »Boris Kidrič« sa 4 milijuna, Vodovod i kanalizacija 2 milijuna, »Velimir Škorpić 1,5 milijun, dok su po milijun dinara dali Tvornica elektroda i ferolegura, Medicinski centar, Šibenska pošta i »Elektra«.

Očekuje se da će u toku ovog mjeseca i ostale radne organizacije odvojiti izvjesna sredstva na ime pomoći postra-

naši ljudi

Jere BRAJKOVIĆ:

Vrijeme je najbolji učitelj

Kada biste nekoga našeg građanina zapitali, tko je JERE BRAJKOVIĆ? — vjerovatno ne bi znao. Možda ih stotine ne bi znalo. Međutim, kada biste ih zapitali da li poznaju poslovođu Trinaeste prodavaonice trgovinskog poduzeća »ISHRANA«, što je locirana u neposrednoj blizini zgrade suda, vjerujemo da bi ih stotina odgovorila potvrdno. Ni mi ga nismo poznavali. No, to nije smetalo da u kišovitom večerje minulog četvrtka svratimo do druga Jere Brajkovića i s njim povedemo razgovor. O čemu? Pročitajte!

Druže Brajkoviću, budite ljubazni pa se predstavite našim mnogobrojnim čitaocima?

— Zovem se Jere, rođen sam u 35. godini dvadesetog stoljeća, visokokvalificirani sam radnik u trgovini, oženjen, imam kćerku staru 8 mjeseci. Treba li, možda, još nešto?

Nadamo se da je i to dovoljno, naravno, što se tiče predstavljanja. A sad da počnemo od najbližega: koliko vremena radite kao poslovođa, što Vam se u tom pozivu dopada, a što ne?

— Ne bih želio, zacijelo ne bih, da ovaj razgovor ispada kao neka ispovijed. Valjda i neće. Pa ako je tako, reći ću: volim svoj posao. Volim ga, jer mi je drag, ali nije lak. Možda ga, ne znam, upravo zbog toga najviše i volim. Jer, eto, poslovođa sam tri godine. Dakle, relativno mlad poškoćio sam na jednu stepenicu više.

Koji je bio glavni razlog tome? Recite bez ženiranja?

— Reći ću da slušam o »vipu«, kazat ću da znam da ga ima i ovdje i tamo, ali neka ne budem neskroman ako kažem: svoje mjesto zaslužio sam radom i zalaganjem.

Vi ste član Saveza komunista?

— Naravno.

Dobro, kada ste već poslovođa, recite nam što je najteže, mislimo u radu, tom konkretnom?

— Ima poteškoća. No, da se ograničim samo na neke. Zapravo, trebalo bi govoriti o potrošačima. Oni ponekad ne razumiju, konačno i ne moraju, da mi trgovci nismo svemogućći. Ako nekog artikla ponestane, tko bi bio sretniji od nas da ga što prije možemo pružiti mušteriji. Pored toga, imamo posla s raznim strankama. Moglo bi biti govora i o kulturni ponašanja i o mnogo čemu drugom.

• Ivica Pamuković

Organizacije na selu inicijatori svih akcija

Navratili smo ovih dana u Općinski odbor Socijalističkog saveza radnog naroda općine Drniša da porazgovorimo s predsjednikom IVICOM PAMUKOVIĆEM o radu organizacija. Intenzivan rad SSRN odvija se na terenu, a predsjednikov stol, pretpan izvještajima i tabelama, podsjeća me na radno mjesto seizmologa koji najosjetljivijim instrumentima registrira sva gibanja na tlu i ispod njega. Predsjednik Općinskog odbora SSRN i zastupnik u Republičkom vijeću Sabora rado se odazvao da nam odgovori na nekoliko pitanja.

Umjesto uvodnih riječi, ilustrirajte nam s nekoliko osnovnih brojeva SSRN kao najmasovnije organizaciju u komun.

— U drniškoj općini ima 23 mjesne organizacije i 57 podružnica Socijalističkog saveza. U pripremanju za ovogodišnje konferencije jedan broj organizacija predložio je izmjene odluke o broju mjesnih organizacija i podružnica, pa je uslijedilo njihovo smanjivanje. Od ukupnog broja birača (21.085) u Socijalistički savez uključeno ih je 72,3 posto, pa on broji 15.263 člana. Uloga sekcija nije shvaćena, njihovom se formiranju prilazi vrlo oprezno, tako da ih ima samo četrnaest.

U kakvim formama radi, kakav uspjeh i teškoće ima Socijalistički savez u novonastalim uvjetima?

— U pokretanju, raspravljanju i rješavanju određenih problema mnoge se organizacije postavljaju u znatno šire okvire i one izlaze iz domene svoga sela i područja. Međutim, na Socijalistički savez još uvijek se gleda kao na transmisiju općinske administracije u rješavanju određenih problema. U proteklom razdoblju organizacije su se angažirale na rješavanju različitih komunalnih problema, a posebno na elektrifikaciji i opskrbi vodom. Na tom polju bilo je dosta uspjeha, pa i u narednom periodu očekujemo veliku aktivnost. U radu se pojavljuje dosta te-

škoća, a jedna je u tome što ni jedna organizacija nema svojih prostorija. Svi se skupovi održavaju u školskim prostorijama, a negdje i pod vedrim nebom.

Koji su naredni zadaci SSRN i kako se vrše pripreme da se oni realiziraju?

— Godišnje konferencije u podružnicama i mjesnim organizacijama istake su niz problema; u svojim programima organizacije su zacrtale sve veće angažiranje na elektrifikaciji. To se odnosi u prvom redu na Zagoru i Petrovo polje. Očekuje se veliko angažiranje članstva u otklanjanju teškoća pri opskrbi vodom u selima Promine, Zagore i dijela Miljevaca. S obzirom da je dosada vrlo malo učinjeno u osnivanju mjesnih zajednica, taj smo zadatak stavili u prvi plan. Očekuju nas već u prosincu pripreme i razgovori o izborima, a njima se pridružuju i diskusije o koncepcijama sedmogodišnjeg plana. Putevi su nam loši, pa ćemo nastojati da realiziramo sugestije članova SSRN da se na širem frontu organizira radna akcija na njihovu uređenju.

Dok organizacije na selu bilježe vidne uspjehe, organizacija u Drnišu stagnira. Koji su uzroci jednoj i drugoj pojavi?

— U dosadašnjem radu može se zapaziti da se organizacije na selu znatno više angažiraju u rješavanju postojećih problema nego što je to slučaj s Mjesnom organizacijom u Drnišu. Svi skupovi na selu su brojno posjećeni, a u Drnišu je već praksa da se konferencije zakazuju po nekoliko puta. Sigurno je da bi rešto trebalo učiniti na organizacionom sređivanju SSRN, a možda bi trebalo i organizacije Saveza komunista drukčije postaviti. Primjedbama i sugestijama građana trebalo bi posvetiti znatno veću pažnju, jer se čuju česte kritike na neinformiranost građana i na zaobilazanje u donošenju odluka za koje su oni životno zainteresirani. Možda je u tome jedan od osnovnih razloga neaktivnosti organizacije u Drnišu. Općinski centar danas ima dvije srednje škole, dosta srednjoškola i radničke omladine, a društveni i zabavni život ne ide ukorak s potrebama. Pomanjkanje prostorija je problem koji ističu sve organizacije, pa mislim da bi trebalo ozbiljno prići dovršenju Doma kulture u Drnišu. Isto tako, treba riješiti i status zadrugnih domova, jer oni najmanje služe namijenjenoj svrsi. Kako se program jugoslavenske televizije može vrlo dobro pratiti na cijelom području drniške općine, SSRN, Savez omladine i neke škole zajednički su

Drniš

nabavili televizore: u Biočiću, Drinovcima, Gracu, Oklaju, Sive-riću, a na tome se radi i u ostalim elektrificiranim selima.

Suradnja Socijalističkog saveza sa Savezom omladine i sindikatom, te nekim specijaliziranim organizacijama?

— Smatram da među SSRN, sindikatom i Savezom omladine, te specijaliziranih organizacija postoji tijesna suradnja. S obzirom da ima niz neriješenih pitanja u organizaciji Saveza boraca, trebalo bi toj organizaciji u rješavanju njenih problema i teškoća posvetiti znatno veću pažnju.

Koje mjesto zauzima Socijalistički savez u relacijama Općinska skupština — zborovi birača.

— Zborove birača održavamo kampanjski, a vrlo rijetko se događa da se oni sazovu na inicijativu odbornika. Znatno veću pažnju trebalo bi posvetiti upoznavanju birača s radom Općinske skupštine i njenih organa. Birači često ističu da se o njihovim zahtjevima ne vodi dovoljno računa. Sitnim problemima, koji ne iziskuju neka naročita materijalna sredstva, trebalo bi davati veće značenje, rješavati ih, a ne dozvoljavati da se oni ponavljaju kroz dugi niz skupova. To se obično radi u vezi s nekim stručnim poslovima: popravkama na mostu, cisterni, školi.

Kako ocjenjujete stanje u prosvjeti, te u ostalim službama od posebnog društvenog interesa?

— U prosvjeti je učinjen vidan korak naprijed, ali još uvijek imamo velikih problema. Srednje su se škole uhodale, a kvalitet rada u centralnim osnovnim školama je poboljšao. Ali naša privreda, zbog poznatih razloga, uključuje vrlo malen broj učenika, a početkom ove školske godine većina učenika završnih razreda osnovne škole htjela je da izučava zanate i da se upiše u Drnišu u školu za učemike u privredi. Zbog nedostatka školskog prostora, upis je morao biti ograničen, što nas upozorava da je potrebno u Drnišu graditi još jednu školsku zgradu. U područnim odjeljenjima u Baljcima, Brištanima i Cavoglavama nastava se još uvijek održava u privatnim zgradama koje ne ispunjavaju ni higijenski minimum, a kamoli ostale uvjete. Školske zgrade u Kljucima i Umljanovićima trebalo bi dovršiti. Kvaliteti nastave u područnim odjeljenjima trebalo bi ozbiljnije prilaziti. Poneka se odjeljenja osjećaju kao ničija. Posljednjih godina u zdravstvu i socijalnoj zaštiti brže smo pošli naprijed. Sigurno da ima još problema, ali na te je službe sve manje primjedaba. Stručnih kadrova u toj oblasti imamo sve više. U narednom periodu ozbiljno ćemo razmišljati o uvođenju specijalističkih službi.

Time je naš razgovor bio zaključen, a Ivicu Pamukovića čekao je nov sastanak. (c)

Sjaj i bijeda murterskog ugostiteljstva

Rijetki su murterski gosti koje ne oduševi nadaleko poznata pješćana plaža — Slanica. Međutim, isto tako su rijetki i oni koji prilikom odlaska iz mjesta kraj Slanice ne reknu riječ — dvije kritike na adresu murterskih ugostitelja. To je već ustaljena praksa, davno poznata istina. Pa ipak Murterani (rukovodioci) tome ne poklanjaju naročitu pažnju. Izgleda da im je svejedno što gosti odlaze nezadovoljni uslugama konobara. Ili bolje reći: tako bar izgleda, jer se stari »grijesi« ponavljaju iz godine u godinu, ugostiteljstvo je neprekidno rak-rana mladoga murterskog turizma.

No, što je bilo — bilo je. Sezona je prošla, pa nam s toga nije cilj da ovom prilikom ponavljamo ispućanu kritiku, već da iznesemo na svjetlo dana neke od uzroka koji su uvjetovali neuslužnost i nonšalantnost murterskih konobara u toku ovogodišnje, a i ranijih sezona.

Počet ćemo iz početka.

Murterski konobari su mladi, neiskusni, bez potrebnih kvalifikacija. Međutim, te činjenice su ipak sporedne i ne možemo kroz njih gledati negativnosti u radu konobara. Razlozi nonšalantnom odnosu prema poslu su mnogo složeniji, a osnovni leže u slaboj organizaciji rada, nereguliranom radnom vremenu ugostitelja i neizgrađenosti sistema nagrađivanja prema radu.

Radno vrijeme konobara, na primjer, počinjalo je u ljetnim mjesecima svakog dana oko 6 ujutro, a završavalo oko 24 sata navečer. Znači, konobari su bili dužni da dnevno

proborave u bijeloj bluzi gotovo 18 sati. Postavlja se pitanje: da li su ti mladi, neiskusni i neškoloovani ljudi u stanju da izdrže toliki fizički napor? Jedino tačan odgovor je: NE! Međutim, i dužina radnog vremena nije presudna. Jer, ako su konobari nagrađeni po učinku ili po nekom drugom sistemu koji ih stimulira da što duže ostanu na radnom mjestu i ljubavno poslužu svakoga gosta, onda će oni sve svoje vrijeme podrediti poslu, kako bi u tri ljetna mjeseca dobili što više. Međutim, konobarima u stalnome radnom odnosu bio je osiguran osobni dohodak za mjesec dana rada u iznosu od oko 20.000 dinara. To je sve: za osamsatno radno vrijeme, za prekovremeni rad, koji, uzgred rečeno, iznosi i po 10 sati dnevno, i za neiskorištene dane tjednog odmora.

Nakon ovih iznijetih fakata ne preostaje nam ništa drugo nego da konstatiramo: ako »murterski oci« žele da slijede godine bude što manje kritike na konobare, trebaju posvetiti punu pažnju stručnom uzdizanju mladih kadrova — bez kojih je turistička privreda invalid, trebaju regulirati radno vrijeme ugostitelja i stimulativnije nagrađivati, te na vrijeme osigurati dovoljan broj konobara i kuhara u svakoj restauraciji.

Ne bi bilo naodmet da Inspekcija rada Općinske skupštine Šibenik i ostali nadležni faktori u komun ovu »načetu« temu privedu kraju, pa ako treba neka odgovorni u poljoprivrednoj zadrugi »Slanica« snose i sankcije za nepoštivanja prava čovjeka, koja su svakom građaninu zagarantirana Ustavom.

Omer JURETA

20-godišnjica oslobođenja Knina

U Kninu i na čitavom po-je Mirko Sinobad, predsjednik društva komune svečano je 3. Skupštine općine Knin. prosinca proslavljena 20-go- Na svečanosti sjednici donije- dišnja oslobođenja. U okviru ta je odluka o dodjeljivanju po- priredbi u povodu »toga zna- velje odbornicima NOO koji su čajnog jubileja, u Domu JNA u toku rata djelovali na sada- bila je otvorena izložba slika i njem području kninske općine. dokumenata pod tematskim na- zivom »Kninska operacija«. U pretprazničko veće kninska tvr- đava bila je iluminirana stotinama baklji, a s njezinih zidina vatromet. U Domu JNA iste večeri održana je svečana akade- mija na kojoj je prigodni referat pročitao Luka Tanjga, pred- sjednik Udruženja boraca NOR općine Knin. Nakon toga su u- čenici Gimnazije i Ekonomske škole, s pripadnicima kninskog garnizona izveli kulturno-umjet- nički program jugoslavenske revolucionarne poezije u scen- skoj dramatizaciji.

Rano izjutro, 3. prosinca, pripadnici JNA kninskog garnizona i mladići u sastavu odreda predvojničke obuke izveli su rekonstrukciju završnih borbi za oslobođenje Knina.

U 9 sati otpočela je u Domu JNA svečana sjednica općinske skupštine, kojoj su prisustvovali član Izvršnog vijeća Sabora Ivo Senjanović, general - pot- pukovnik Miloš Uzelac, vice-ad- miral Ljubo Truta, predsjednik Skupštine kotara Split inž. Zvo- ne Jurišić, predstavnici Drvara i susjednih komun: Šibenika, Drniša, Benkovca, Obrovca, Sinja i drugi gosti.

Referat o 20-godišnjem raz- voju kninske komune podnio

Učenicima osnovne škole i gimnazije, Saši i gimnazije, Saši Veličkoviću i Mari Petko dodi- jeljene su nagrade za najbolje Opačiću i Bošku Zuniću, te literarne sastave na temu »20- godišnjica oslobođenja Knina«. Gojku Bjedovu i Krsti Ljubi- U 11 sati pred zgradom nove osnovne škole otpočeo je narodni zbor na kojemu je pred broj u povodu proslave jubilarne nim građanima Knina i okolice godišnjice oslobođenja Knina, govorio Jovo Ugrčić, poslanik Saveznog vijeća Savezne skup- ca Knin — NK »Šibenik«, koja je završena s rezultatom 1:1.

Sjednica Općinske skupštine Šibenik

Na jučerašnjoj zajedničkoj sjednici sviju vijeća Općinske skupštine Šibenik izglasano je, između ostalog, rješenje o davanju odobrenja za izvođenje nastave u višim razredima osnovnih škola nastavnicima bez propisane stručne spreme u ovoj školskoj godini. Iako je prethodno bio raspisan redovni natječaj, a zatim još dva naknadna natječaja, rezultati nisu bili pozitivni. Naime, nije se javio dovoljan broj kandidata s potrebnom stručnom spremom, pa su se upražnjena mjesta predmetne nastave popunila s nastavnicima koji su završili učiteljsku ili odgova-

rajuću srednju školu. Uz nedo- U raspravi o davanju garan- cije Jugoslavenskoj investicio- noj banci i Banci SRH za iz- gradnju turističkih objekata u Primoštenu u vrijednosti od 219 milijuna dinara, a po zaj- mu Poljoprivredne zadruge u Primoštenu, donesen je zaklju- čak da se o ovom predmetu ponovno raspravi na slijedećoj sjednici, pošto se prethodno pribavi preciznija dokumenta- cija, kao i poslovna bilanca spomenute zadruge u ovoj go- dini. Naime, u diskusiji je po- stavljeno pitanje, da li će za- druga biti u stanju da preuzme kredit unatoč činjenici, što je

Primošten u dobrovoljnim ra- dovima pokazao jedinstven primjer na Jadranu na ulaga- nju velikih napora i znatnih materijalnih sredstava na unapređenju turističke privrede.

Na sjednici je usvojena od- luka o isplati novogodišnje na- građe radnicima i službenici- ma organa uprave Općinske skupštine. Na kraju je dato obrazloženje u povodu prijed- loga Odluke o općinskim do- prinosisima i porezima na doho- dak građana za 1965. godinu. S tim u vezi sazvani su zboro- vi birača koji će se održati u vremenu od 12. do 16. ovoja mjeseca.

Priča našeg građanina

Promijenjeni hobi

(Nastavak iz prošlog broja)

Nisam spomenuo — prestao sam se baviti sakupljanjem staroga novca. Došla je obitelj, brige, a od toga se ne može živjeti.

Radio sam razne poslove. A onda sam se zaustavio u jed- nom poduzeću. Zvali su me komercijalist. Bit će neskromno iznijeti, ali diplomirane ekonomiste mogao sam žedne prevesti preko vode. Time vam je sve poznato. A autoritet? U prolazu su za mnom pogledavali kao za filmskim glumcem ili pjevačem lake muzike. Pred mojim očima opet su počele sušiti novčanice. Batio sam se pretežno vanjskom trgovinom. Svaka boja novča- nice imala je svoju frekvenciju. Osobito mi se sviđala slika Ge- orga Washingtona, na zelenom papiru. Kada bih je ugledao, moja bi krv zuborila kao nekad u muzeju starina. Nova kolek- cija. Strane novčanice. Dobro upamtite, jer mnogo sličji riječi — stare. Sjećam se kako su ljudi ismijavali moj prijašnji hobi. Pričali su o tome razne priče. On je smanjio cijenu mojoj lič- nosti.

Jedno kristalno jutro izbrisalo je tu zlobu mojih susje- da. Otvoreno i iskreno mi priznaju da imam najljepšu vilu u našoj gradskoj četvrti. »Poslovni čovjek. Sposoban!« Slušao sam to svojim ušima. Tako je nastala renesansa mog života.

U poslu su dani nevidljivo izmicali. Poslovalo se dobro. Zivot se ljuljuškao u pjenu ditiramba. I onda, jedna veoma nez- natna stvar učinila je preokret. Kako je to do toga došlo? I to ću ispričati. Nekoliko godina nisam uzimao tablete protiv glavobolje. To je znala i moja žena. U zadnje vrijeme ja ih naprosto gutam. Vijore zabrinutost i nemir. Ona ipak u noći opruženo i mirno spava pored mene, dok u mojoj glavi kruže spirale. Svakoga dana, otvarajući vrata, poljubila bi me u bradu, jer vi- še nije mogla doseći i pitala:

Ima li što novoga?

— Samo neznčajnih stvari — smiravao bih je.

I ona je imala svoj hobi. Bio je to neki misteriozno — religiozni običaj. Svake večeri pred ulazak u krevet, ona je obla- čila novu spavačicu. Ciklus se ponavljao poslije trideset dana. Po- red toga, imala je i nekoliko rezervnih, iz kroja minule mode.

Sebe nisam mogao zavaravati. Suma je bila lijepa. Poči- njala je sa brojem dva. Rasla je iz mene kao orijaški hrast. U nekim večerima mislio sam da će me udaviti ta kukasta broj- ka, koja je visjela na svim zidovima moje sobe. A poslije toga izricalo bi se veličanstveno: »Milijun« ... Manjak ... brojke ... potpisi ...

Zena je bila profinjenog intelekta i nisam joj trebao obja- šnjavati pojedinosti. Ako je ta dva milijuna prešlo u ladicu na- šega masivnog ormara, ne može više biti u blagajni poduzeća. U razotkrivanju te istine pomogla mi je formalna logika i zakon nepronicičnosti. Tu je moja žena bila na čistu. Ne znam da li ijed- nom čovjeku na svijetu godi razmazanost kao meni. I dok mislim o njoj zaboravim sve one koje sam u bilo kakvim zgodama u- poznao. Suptiljne želje, elegancija, mišići, koji su, istina, u zad- nje vrijeme prehladeni i potrebna im je sistematska masaža od strane stručnjaka. Kukovi, koji se lagano i zavodljivo nišu. Ra- zumljivo da se takvoj ženi ne može suprotstaviti. Možda bi bilo neljudski (?). Htio sam kroz njen vanjski izgled održati svoj ugled na dostojnoj visini.

Čekam to jutro malaksalo i agonično. Beskrajna dva da- na. Ainstein je izvrsno izlagao teoriju relativiteta. Ona pravi veli- ke stvari neznčajnim, pa tako i čovjeku koji uzme nećijih par novčanica.

Samom sebi izgledao sam ranjeni lav iz orijentalne mitolo- gije. Molio sam bogove - Olimpa da pošalju jednu snažnu stri- jelu. Oči su mi nestrpljivo čekale praskozorje. U meni je izrasla žudnja za smrću. Čovjek je neshvatljiv i čudan.

Ulice su mokre od noćnoga pranja. Jedna djevojka još sanjiva odlazi u školu. Prodavač novina razbija mrenu gluhoće jutra. Iz pekare prodire iskonski miris kruha.

Ušao sam u dvoranu i sjeo. Neprimjetno hvatam šiljate poglede. Oni sada gledaju ukroćenog lava. Vrijeme klecavo od- miče. Govornici. Optužba, odbrana, pitanja ... Unutra su znoj i dim.

Tačno u dvanaest sati plazne žagor. Toga časa srce mi nije kucalo. Prestao sam disati, kao da podvodnom puškom ula- zim ka muljevitom dnu mora. Neke su lica smireno i gordo slušala, druga su više ličila na kipove. U tom jedinomu času moje je lice postalo četiri godine starije.

(Iz dnevnika jednog komercijaliste)

Boris Kale

(Nastavak sa 2. strane)

i da, prema tome, kadrovske komisije, kao i izborne komisije ne bi smjele imati odlučujući riječ o konkretnim kadrovskim rješenjima, nego bi one trebale da podstiču samoupravne organe da što demokratskijim postupkom pronalaze najbolja rješenja.

»Stara shvaćanja u sprovođenju kadrovske politike vrlo su jaka gotovo u svim odgovornim kadrovskim službama.«
»Tribini socijalističkog saveza RNH«. Ona će se ispoljavati u težnji da se i dalje raspoređuju kadrovi, da se rješavaju personalni slučajevi, da se kadrovska politika drži u uskom krugu. Pri tome će nastojati naći »argumente« od kojih mnogi i stoje, pa treba veoma pažljivo ocjenjivati gdje je granice objektivnih potreba postavljanja, rukovođenja i disponiranja s kadrovima, a gdje j i dokle dostižu razne druge kombinacije zaostalog gledanja koja, u stvari, znače bojazan od javnog utjecaja.«

Jedna od grupa izborne komisije poklonit će naročito pažnju primjeni principa i odredaba o rotaciji, reizbornosti i instituciji natječaja. Ona će, također, nadležnim organima upućivati primjedbe i prijedloge za mijenjanje i dopunu izbor-

nog sistema i drugih propisa u vezi sa kadrovskom politikom. Izborna komisija, i pored podjele rada po grupama, djelovat će i kao jedinstveno tijelo.

GOMILANJE FUNKCIJA U JEDNOM LICU

U tezama je posebno istaknuto pitanje gomilanja funkcija u jednoj ličnosti. Kod nas toga još ima, mada smo u posljednje vrijeme i u tom pogledu učinili vidan korak naprijed. Treba nastojati da svaka organizacija u svom djelovanju do maksimuma iskoristi svoje članstvo, što će svakako omogućiti i razdvajanje pojedinih funkcija. U gomilanju funkcija — ljudi s najboljom voljom ne mogu udovoljiti svim zaduženjima, pa takva politika ima odraz u negativnom smislu na rad društveno-političkih organizacija. Kod zaduženja, treba da se dokrajča poštuja volja i želja ljudi da rade u onim organizacijama gdje imaju najviše afiniteta. Pri tome je najvažnije da ljudi koji su birani treba da dokrajča doprinesu svojim obavezama prema društveno-političkim organizacijama i građanima koji su ih birali u predstavnička tijela. Isto tako, treba izbjegavati izbor lica po predstavničkoj liniji, jer se to do sada pokazalo kao negativno.

PREDIZBORNA AKTIVNOST — PRIRODNI NASTAVAK RADNIH DOGOVORA

S obzirom da predizborna aktivnost počinje prije održavanja VIII kongresa SKJ i u jeku održavanja izbornih konferencija SSRN, ona se ukazuje kao veoma značajna. Ona pred nas postavlja da se taj rad još više sistematizira, da stvarno o svim pitanjima odlučuje skupština. U toj aktivnosti građani će razmotriti i ocijeniti rad predstavničkih tijela. U našoj svakodnevnoj praksi ima još primjera nedovoljnog učešća ljudi u odlučivanju o društvenim poslovima, njihova zaobilaznja, kršenja prava građana i slično. Nije rijedak slučaj da naši ljudi govore o zaposlenju, o otkazima, o raspodjeli i nagradivanju i navode niz primjera samovolje. Te pojave, međutim, uspoređujući naš brži demokratski razvitak, zato istaknuti princip o najširem učešću radnih ljudi u odlučivanju treba da bude prvi zadatak SSRN i svih društvenih snaga.

NEKA PITANJA DOSADAŠNJE ROTACIJE

Godine 1962. na izborima za sva predstavnička tijela biran je 161 drug i 11 poslanika za Saveznu i Republičku skupštinu. Od 11 poslanika 8 ih je birano prvi put. Od 150 odbornika za Općinsku skupštinu prvi put ih je birano 132. Vidi se da je već tada rotacija dosljedno bila sprovedena. Ista situacija je i u društveno-političkim organizacijama: u Općinski odbor Socijalističkog saveza bi-

rano je 43 člana, od čega 25 novih, u Općinski odbor Sindikalnog vijeća birano je 35 članova, od čega 23 nova, u Općinski komitet SK birano je 35 članova, sa 20 novih, dok je u Općinski komitet Saveza omladine birano 35 članova, s 26 novih. U svim rukovodstvima izvršena je smjena članstva od 50 do 70 posto.

U radničke savjete na našoj općini birano je 765 članova, od čega 439 novih. Struktura u Općinskoj skupštini od 150 odbornika izgleda ovako: 40 radnika, 29 službenika, 23 žene, 12 omladinaca i omladinki i ostalih 46.

O PROFESIONALIZMU U DRUŠTVENO-POLITIČKIM ORGANIZACIJAMA

Dok je još postojao Kotarski narodni odbor (godine 1962), bilo je zaposleno u svim društveno-političkim organizacijama 38 radnika i službenika, izbornih lica bilo je 24. Sada u tim organizacijama ima 32 zaposlena lica, 16 izbornih i 17 honorarnih. Iz toga proizlazi da je tendencija izbornih lica sasvim pravilno u opadanju, a da se, na drugoj strani, broj službenika povećava. Taj podatak nam nalaze da svaka organizacija u svom djelokrugu razmotri to pitanje i donese zaključak opravdanosti postojanja svih lica koja se sada nalaze u radnom odnosu. To naročito vrijedi za honorarne službenike.

Na kraju je iznesen prijedlog zaključaka, a koji se tiču zadataka pred kojima stoje SSRN i druge društveno-političke organizacije.

Pitanje jednog otkaza

D. J. je polukvalificirani radnik. Bio je zaposlen u Tvornici elektroda i ferolegura Šibenik, dok dana 30. VIII 1963. nije primio rješenje o otkazu, s obrazloženjem da mu se otkazuje radni odnos zbog viška radne snage. Razriješen je dužnosti 31. X 1963. godine. Njegov prijedlog Upravnom odboru nije urodio plodom. Otkaz mu nije povučen. Za svoje traženje imao je razloga, jer je vjerovao da mu je radni odnos otkazan, u stvari, zbog netrpeljivosti u njegovoj ekonomskoj jedinici, kao i zbog činjenice što je bio nediscipliniran. Te okolnosti utvrdila je i Inspekcija rada općine Šibenik.

Pošto u svom traženju radnik D. J. nije uspio, ustao je tužbom kod nadležnog suda. Sud je u prvostepenom postupku osnažio rješenje o otkazu, ali je Okružni sud u žalbenom postupku ukinuo prvostepenu presudu i vratio predmet Općinskom sudu na ponovno raspravljanje. Postupak se vodio sve do sredine ljeta ove godine. Tada je utvrđeno da višak radne snage nije postojao zbog same činjenice što je prijevoz radnika od TEF preuzeo »Auto-transport« (kako je bilo rečeno u obrazloženju otkaza) i

što se u ekonomskoj jedinici, u kojoj je radio imenovani radnik (garaža), zbog toga pojavio višak radne snage. Naprotiv, sud je stao na stanovište da sama ta činjenica nije odlučna za pojam viška radne snage čitave radne organizacije. U ovom slučaju radna organizacija je bila dužna da radnika rasporedi na drugo radno mjesto, tim više što je nekako upravo u to vrijeme poduzeće tražilo polukvalificirane radnike za neke druge poslove (18 ložača).

Nadalje, istaknuto je u obrazloženju presude da se višak radne snage ne može poistovjetiti sa činjenicom kad radnik neće da radi na nekom mjestu koje odgovara njegovoj stručnoj spremi. Ako radnik neće da radi, on tu svoju volju može manifestirati na taj način da se jednostavno ne javlja na posao. Međutim, u ovom slučaju nije se radilo o samovoljnom napuštanju posla. Iz svih elemenata ovdje iznesenih sud je stao na stanovište da je otkaz radniku D. J. nezakonit. Tako je radnik na kraju ipak osigurao svoje pravo, ali je, bez sumnje, pretrpio štetu. Možda i ne samo materijalnu. (J. C.)

Izbačene na cestu

U našu redakciju dana 3. XII došla je drugarica Milica Bašić iz Pirovca i ispričala nam ovaj slučaj:

— Moja kćer Estera, koja se školuje u Šibeniku i stalno putuje na relaciji Pirovac - Šibenik i obratno, trebala je 2. XII ove godine doći već u 6 sati ujutro u školu na matematičku vježbu. Prvi autobus, kojim je htjela poći, nije htio da se zaustavi u Pirovcu. Kasnije, u 5 sati uspjela je zajedno sa kolegicom ući u drugi autobus »Autotransportnog« poduzeća Šibenik. Međutim, poslije 3 kilometra vožnje sprovednik joj nije htio uvažiti vožnju mjesečnom kartom i prisilio je da

izide iz autobusa. Tako su te dvije učenice u ranom jutru ostale na cesti na križanju kod Tijesna. Morale su čekati još puna 2 sata, dok je stigao dački autobus. Tom prilikom zakasnile su u školu, a k tome, još i dobile temperaturu čekajući na hladnom vremenu. »Inače, rekla je drugarica Milica Bašić, sa djecom se postupa loše, iako se rijetko događa da su daci prisiljeni koristiti se drugim autobusima. Djeca ponekad moraju u školu doći dosta ranije i tamo ih ne pitaju kako i na koji način će to riješiti. Trebalo bi imati više pažnje prema učenicima koji putuju.« J. Č.

Lijepa slika za „Šubičevac“

Prije nekoliko dana jedna je grupa građana posjetila restoran ugostiteljskog poduzeća »Šubičevac«, »Dubravku«, i ondje doživjela jednu zaista neugodnu situaciju. Naime, radi se o slijedećem: — konobar, odnosno šankista Sime, prezime mu ne znam, prevario je tu grupu prvi dan za ravno 1.500 dinara. Međutim, iznenađena takvim »špor-kim« postupkom Sime, ista grupa je došla i drugi dan, ali sa jednim članom koji je bio zadužen samo da vodi evidenciju koliko se tu svega potrošilo.

I, naravno, Sime opet po svojju. U tom računu bio je obračun 550 dinara više. Kad

smo mu ukazali malo da je pogriješio, Sime je rekao: »Drugovi, dobro je! Sime za to neće propasti!« Ovdje se nije radilo o tome da mi Šimi nismo htjeli platiti, nego se radi o jednom zaista nesvakidašnjem slučaju, koji je, izgleda, poprimio veliki mah u tom restoranu.

Čini mi se; da bi uprava poduzeća trebala taj slučaj ispitati i Šimu najoštrije kazniti. Osim toga, Sime je sposoban da za šankom u bocu od 1 litre vina istovremeno lije vodu i vino, tako da gostu na stol dođe bevanda.

Unaprijed se zahvaljujemo na uvršćenju! D. K.

Dijete rođeno u autobusu

Slučaj se zbio 25. XI oko 21 sat: Na stanici kod Kapelice u Boraji, u autobusu »Autotransportnog« poduzeća Šibenik, šofer Joško Jakovljević vozio je radnike za TLM »Boris Kidrič« i nije ni slutio da će biti svjedok neobičnog, ali radosnog događaja.

— Pošao sam s Lepenice (Boraja) — kaže šofer Jakovljević — kada sam na jednom usputnom mjestu primijetio ženu i muškarca. Vidljivo je bilo da je bolesna, pa sam zaustavio autobus i primio je unutra. Radnici su čuli njeno zapomaganje, i odmah nam je bilo jasno o čemu se radi. Zaustavili smo kola u kojima su ostala samo 2 radnika, muž

ove žene i ja. Pružili smo pomoć ženi onoliko koliko smo mogli u toj nenadnoj situaciji. Uskoro je žena rodila zdravo žensko dijete. Hitno smo produžili prema bolnici, gdje je ženi i djetetu pružena daljnja pomoć i njega. U toku noći po drugi put sam dolazio da vidim i da se interesiram za njihovo zdravlje. Bio sam zadovoljan kad mi je osoblje bolnice reklo da se majka i dijete osjećaju dobro. To je drugi slučaj poroda u autobusu šibenskog poduzeća, koja su, na sreću, završila bez štetnih posljedica. Treba izraziti zahvalnost šoferu kola i ljudima koji su pomogli pri tome porođaju. J. Č.

Devetnaesta sjeverodalmatinska divizija

Dragutin Grgurević

Nedavno je iz štampe izašla još jedna edicija čiji je autor naš sugrađanin Dragutin Grgurević, novinar »Slobodne Dalmacije«. Autor obrađuje povijest NOB i socijalističke revolucije u sjevernoj Dalmaciji, osnivanje Devetnaeste sjevernodalmatinske divizije, njene borbe i njen doprinos u narodnooslobodilačkom ratu i u razvoju NOP i socijalističke revolucije u Dalmaciji. Rad na toj ediciji zasnovan je i nastao u suradnji s mnogim borcima

i rukovodiocima Divizije. Oni su vlastitim sjećanjima ili materijalima kojima su raspolagali dopunili i obogatili autorovo istraživanje. Slikovni priloz (fotografije), fotokopije dokumenata i skice) štampani su na naravnom papiru za umjetni tisak. Ostali priloz: kazalo osobnih imena, kazalo predmetnih pojmova i geografskih imena i rezime na engleskom jeziku. Knjiga sadrži 350 stranica, format je 17x24 i tvrdi uvez s tiskom u tri boje. Cijena knjizi je 2.500 dinara.

OBAVIJEST

građanstvu i prodavačima poštanskih vrijednota

U vezi s frankiranjem čestitaka koje će građani i organizacije upućivati u povodu novogodišnjih praznika objavljujemo slijedeću informaciju:

Čestitke napisane na dopisnici, razglednici ili stavljene u otvorenoj koverti, ako se njima izražava čestitanje u povodu Nove godine i ostalih državnih praznika, trebaju, bez obzira na broj riječi, biti taksirane u mjesnom saobraćaju sa 8 dinara, u međumjesnom 10 dinara, dok se u međunarodnom saobraćaju takve čestitke taksiraju sa 20 dinara, ali pod uvjetom da sadrže najviše pet riječi, ne računajući potpis i datum. U protivnom, takve čestitke podliježu taksi od 30 dinara.

Sve ostale čestitke (25. prosinca i kombinirane Nova godina i 25. prosinca) taksiraju se u mjesnom saobraćaju sa 8 dinara, a u međumjesnom sa 10 dinara, ukoliko su one izražene najviše sa pet riječi. U protivnom, ako sadrže više od pet riječi tada se u mjesnom saobraćaju taksiraju sa 10 a u međumjesnom sa 15 dinara.

Također se skreće pažnja građanstvu i organizacijama da s otpremom svojih pošiljaka ne čekaju posljednji dan, već da tome pristupe što je moguće prije. Time će biti izbjegnute nepotrebne gužve, koje su se proteklih godina stvarale u poštama. Posebnu pažnju treba obratiti na pisane tačne adrese.

POSTA ŠIBENIK

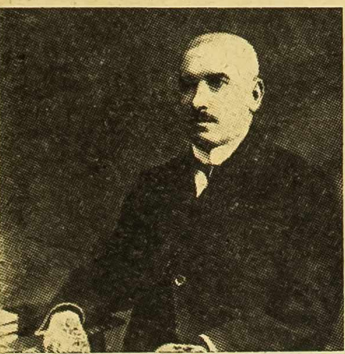
Trenutak sa novitetima

Pružva vam se prilika da nabavite kvalitetan foto-aparat marke JASIKA — M, kojeg možete dobiti u knjižari »NAPRIJED«.

Raspoložite i iznenadite vaše dijete vrlo ukusnom igračkom marke »ABC«, koju možete pribaviti u prodavaonici »IGRACKE«.

Počeli su hladni dani i potrebno je da zaštitite vaše ruke. Najnoviji i najmoderniji tip ženskih i muških rukavica, možete kupiti u prodavaonici »TORBICA«.

Najnovije ispitano sredstvo za čišćenje stakla pod nazivom »Kristal« i »Teptih«, sredstvo za čišćenje tepiha svih vrsta, možete nabaviti u prodavaonici »DROGERIJA«. Stiglo ovog tjedna. — kb —

Mate Baranović, zaslužni šumar iz Šibenika

Obnova šuma na obešumljenom tlu našega golog krša bolno je pitanje ne samo stanovnika ovoga područja, već i naše društvene zajednice kao cjeline. To je pitanje, staro toliko koliko i obešumljenje našega golog krša.

Još u drugoj polovici prošloga vijeka bila je pokrenuta akcija sa širim razmjerima — usmjerena u pravcu obnove šuma putem vještačkog pošumljavanja na obešumljenim površinama uopće, a uz obalni pojas našega mora posebno. Toj, za ona doba dosta živjeloj akciji, ponajviše su doprinijeli domaći sinovi naših radnih ljudi — sela i gradova, u školovani na novoostvorenom »Gospodarstvu-šumarskom učilištu u Križevcima.

Pored toga učilišta, još u ono doba bilo je i drugih gospodarsko-ratarskih škola nižeg ranga, pa, eto, i u gradu Šibeniku,

i to, prema dokazima, ponajviše zaslugom tadašnjega čuvenog prirodoslovca Dalmacije profesora Petra Biankinia, koji je također bio čak križevačkog Učilišta i koji je zatim završio Gospodarsku akademiju u Magyaróváru i Visoku školu za kulturu tla u Beču.

U središtu tih zbivanja, nedvojbeno je da je sve to utjecalo i na oblikovanje lika mladoga učenika toga doba Matu Baranovića, rođenog sina grada Šibenika, gdje je baš tada djelovao taj čuveni naučni radnik. Baranović se rodio u Šibeniku 1867., a umro u Zagrebu 1939. On jedini, tek što je završio šibensku Ratar-gopodarsku školu, iz koje izlazi kao odličan dak, pa ga kao takvoga tadašnja uprava općine Šibenik o svojem trošku upućuje na više gospodarsko-šumarske nauke, i to baš u Križevce na smjer za šumarstvo, odlazi u tu školu — jer da je toj nauci bio mnogo skloniji nego drugima sličnim njoj. Križevačko Učilište Baranović završava 1887, a nauke na tom Učilištu trajale su 2—3 godine. Odmah po završetku križevačkog Učilišta dvadesetogodišnji mladi stručnjak Baranović vraća se u svoj rodni grad, za koji nesebično, svesrdno i svojski odano radi od završetka Učilišta pa sve do 1905. godine, ili punih osamnaest godina. Njegovi radovi bili su uglavnom usredotočeni na ozelenjavanje obešumljenih goleti u području ne samo uže nego i šire okoline grada, odnosno općine Šibenika. Godine 1905, radi školovanja djece, a i nekih drugih faktora biva prinuđen da uz skromnu mirovinu ode iz svoga voljenog Šibenika u Zagreb, gdje nastavlja radom u izabranoj struci kao upravitelja većih kompleksa šuma u neposrednoj blizini grada Zagreba.

Šumar Baranović ostavio je divne spomenike svoga rada u vidu podignutih borovih i cedrovih šuma u predjelima Pakline, kanala sv. Ante, masiva Šubičevca, kao i mnogovrsna drvoredno-

parkovska stabla domaćih i inozemnih vrsta drveća i ukrasnog grmlja, s kojima se još i danas građani ovoga grada ponose i u njima uživaju gledajući njihovu ljepotu i koristi. Pored toga, prema nekim indicijama šumar Baranović je ujedno i prvi idejni projektant izgradnje temelja i današnjih parkova u gradu Šibeniku. Što se pak tiče ostaloga područja obnove šuma koje je izvršio Baranović — spominju se šume u kanjonu rijeke Krke, iza današnje Tvornice aluminijuma u Lozovcu i uokolo glasovitih slapova rijeke Krke. Osim tih, spominju se i današnje šume u predjelima Petrinovice, Prigrade, brda Jelinjaka i slično.

Eto, i s ovim kratkim napisom upoznati smo vas s likom prvoga pionira pošumljavanja goleti u okolini grada Šibenika, a na njegovim osnovama nadostavljali su se daljnji radovi te vrste, ali ne onim tempom ni u onim razmjerima sa kojima je otpočeo i djelovao pokojni šumar Baranović.

Lik šumara Mate Baranovića je uistinu vrijedan hvale, ne samo za grad Šibenik nego i za šumarstvo Dalmacije uopće. Što se pak tiče samoga grada Šibenika, odnosno njegovih stanovnika, oni se s likom sina svoga grada mogu uistinu ponositi, jer se samo preko dobrih djela ostavljaju vrijednosti trajne hvale. Ne samo preko njegovih direktnih djela već i njegova poroda, sina mu Krešimira, našega kazališnog umjetnika, kompozitora i dirigenta Beogradskog pozorišta, jer se i Krešimir Baranović također rodio u gradu Šibeniku.

Staro je pravilo da se čovjeka po djelima cijeni, i da su samo dobra djela najsigurniji jamac trajne hvale, pa prema tome da smo i mi, današnji stanovnici grada Šibenika, dužni i šumaru Mati Baranoviću na njegovu neumornom radu reći bar — hvala! Zar ne?

MATE RAJČIĆ

DEZURNE LJEKARNE

Do 11. XII — II narodna —
Ulica bratstva i jedinstva.

Od 12—18. XII — I narodna
— Ulica Božidara Petranovića.

KINEMATOGRAFI

»TESLA«: premijera francuskog filma ROBERTO LA ROKA — (do 13. XII).
Premijera njemačkog filma — RUSKO ČUDO — (14—15. XII).

»20. APRILA«: premijera francuskog filma — SEDAM SMRTNIH GRIJEHA — (do 13. XII). Premijera sovjetskog filma — ČAPAJEV — (14—15. XII).

»SIBENIK«: premijera francuskog filma — TRI MUSKETIRA — I dio (do 13. XII). Premijera francuskog filma — TRI MUSKETIRA — II dio (14—20. XII).

RODENI

Jerolim, Pilipa i Jele Šimac; Radoslav, Luce Peran; Dijana, Stevana i Dragice Zjalić; Biserka, Tihomira i Milke Randelović; Zorana, Marinka i Frane Lacmanović; Vedrana, Stipe i prof. Vesne Mrša; Josipa, Jose i Ane Skorić; Ankica, Blaža i Mirjane Sladoljev; Jelena, Slavka i Dragice Čaleta; Nediljko, Ivana i Jele Maretić; Denis, Vinka i Tone Erceg i Ozren, Josipa i Milenke Bučević.

Goran, Tome i Jele Širinić; Miroslav, Milorada i Draginje Milivojević; Dragica, Franje i Tonke Bergam; Jasminka, Siniše i Emilije Stanković; Ivo, Milivoja i Nevenke Glavaš; Gordana, Drage i Zdravke Živković; Zdenka, Krste i Milke Bogdanović; Jerko, Josipa i Kristine Gruja; Nikola, Jakova i Josipe Sirković; Ante, Antin i Mileve Grubelić; Anita, Ante i Milenke Miškov i Dragutin, Ferdinanda i Emilije Ježina.

VJENCANI

Kapitanović Milan, liječnik — Herceg Zdenka, liječnik; Belić Milivoj, tokar — Meić Senija, službenik; Viskov Filip, pomorac — Viskov Vojka r. Simat, domaćica; Rajilić Slobodan, inž. elektrotehnike — Sunara Živana, dipl. farmaceut; Širinić Ivan, inž. elektrotehnike — Aras Asja, službenik; Barizon Vjekoslav, građ. tehničar — Čače Anka, dipl. primalja; Martinotto Celestino, elektrovarilac — Maksan Zorka, radnica; Nadoveza Marko, prof. Bogunović Ružica, radnica; Alviž Niko, šofer — Gracin Karmela, med. sestra; Dragutin Marko, službenik — Bujas Nada, službenik; Mučalo Veneslav, maš. bravar — Bolanča Tereza, domaćica; Catlak Petar, brodograditelj — Zoričić Janja, službenik; Jurić Jerko, radnik — Milutin Stana, domaćica; Đaković Blaž, pom. strojar — Đaković Vica, domaćica; Antić Bruno, službenik — Alviž Anka, radnica; Gregov Ante, električar — Kranjac Marija, službenik i Radović Radoslav, konobar — Jakovljević Zorka, domaćica.

Tomas Milivoj, službenik — Prcela Marija, kem. laborant; Grubišić Vinko, bravar — Cukrov Bosiljka, službenik; Belamarić Dražen, mehaničar — Olujić Dejana, đak i Lučev Bruno, penzioner — Tanfara Svetinka, radnik.

UMRLI

Jurić Ana rođ. Belamarić 82. godine; Cipitelo Zeljko, 47. godina; Skorić Križan, 36. godina; Bartulović Marija rođ. Zoranić, 74. godine; Buzov Tada rođ. Buzov, 54. godine; Boban Zoran Brankov, 7. mjeseci i Roša Tonka rođ. Mučić, 71. godina.

NAKON PRVE ETAPE - PETO MJESTO

Nedjeljnim kolom završio je jesenski dio prvenstva u II saveznoj ligi — zapad. Kroz proteklih petnaest kola vodile su se oštre i bezkompromisne borbe za svaki bod i za svaki pogodak. Ono je karakteristično i po tome što je konkurencija u ovogodišnjem prvenstvu bila oštija, a protivnici izjednačeni. Ipak, prema sadašnjem poretku, na tablici, na kraju prve etape, mogli bismo svrstati klubove u tri grupe. Gornju grupu sačinjavaju klubovi koji su inače na početku ovoga natjecanja pretendirali na osvajanja naslova prvaka jesenskog dijela. To su jesenski šampion »Sloboda«, ljubljanska »Olimpija«, »Maribor«, zenički »Celik« i »Sibenik«. U drugoj grupi svrstani su klubovi koji zauzimaju pozicije od šestoplasirane »Slavonije« do »Kladivara«, koji zauzima 12. mjesto na tablici, dok treću grupu sačinjavaju klubovi na začelju. Sudeći po dosadašnjim igrama kod kuće i u gostima, borba za opstanak vodit će se među »Famosom«, »Istrom«, »Splitom« i »BSK-om«.

Naš predstavnik »Sibenik« zauzeo je peto mjesto, koje mu, po vrijednosti i odgovara. To je, svakako, uspjeh koji daje opravdane nade »Sibeniku« da na proljeće zauzme još povoljniji položaj na tablici Zapadne skupine II lige. Sibenik drugoligaš je veoma uspješno startao i do sedmog kola bio je jedina neporažena ekipa u tom saveznom razredu. Od tada pa do kraja igrao je u promjenljivoj formi i u tom razdoblju je doživio prvi i jedini poraz na svom terenu, u susretu s varaždinskim »Varteksom«. U gostima je bio dosta žilav takmac, pa je od sedam odigranih utakmica dvije pobijedio, dvije igrao neriješeno, a u trima susretima je pretrpio poraz, a da nije postigao ni jedan zgoditak. U Banjoj Luci i Slavovskom Brodu bio je na domaku pobjede, ali je u finišu posustao, osvojivši svega po jedan bod. Vrijedne pobjede zabilježio je protiv »Istre« i »Kladivara« u preposljednjem kolu. Na vlastitom terenu četiri puta je slavio pobjedu, tri puta igrao neriješeno, a svega jednom doži-

veo poraz. Bodovna zaliha je mogla biti nešto povoljnija i da nije bilo onoga nesretnog poraza protiv Varaždina, »Sibenik« bi bio zauzeo treće mjesto. U toku natjecanja ekipa nije doživljavala bitnije promjene, tim je pod vodstvom trenera Slavka Luštica, osim uigranosti, posjedovao vrlo dobru kondiciju i tehničku spremu. Odlazak Aralice i Rore gotovo se nije osjetio, upravo zahvaljujući dobro organiziranim pripremama uoči prvenstvenog natjecanja. Veoma zanimljiv podatak je taj što je »Sibenik« završio jesenski dio prvenstva sa negativnom bilancom primljenih i datih zgoditaka 21:23, pa je na taj način zauzeo poziciju iza četvrto-plasirane ekipe »Celika«, koja također ima 17 bodova koliko i »Sibenik«. Među strijelcima najuspješniji je bio Stanišić sa četiri zgoditka, zatim Orošnjak sa tri, po dva puta upisali su se u listu strijelaca Žepina, Marenci, Živković, Stošić, Perasović i Marinić, dok su Relić i Šupe postigli po jedan zgoditak. Najbolje igre prikazali su Sirković, izu-

zevši jednu do dvije utakmice, zatim graditelj igre Relić, Perasović i Orošnjak u navalnom redu, te Grgić, Stošić i Miljević u obrani i srednjem redu.

»Sloboda« i »Olimpija« vodili su upornu borbu za vrh tablice. Obje ekipe doživjele su samo po jedan poraz i sasvim je sigurno da će i na proljeće voditi glavnu riječ u osvajanju šampionske titule, koja im daje pravo za prelazak u I saveznu ligu. Ekipa »Maribora«, koja je u početku veoma loše startala, u zadnjim kolima uspjela je nadoknaditi nekoliko izgubljenih bodova, pa sa 18 bodova zauzima treću poziciju. Zeničani mogu biti veoma zadovoljni sa četvrtim mjestom. Osječka »Slavonija« i »Lokomotiva« nadale su se povoljnijem plasmanu, a to isto je na početku prvenstva priželjkivao banjalučki Borac, koji se mora zadovoljiti sa osmim mjestom. »Varteks« nije zauzeo ono mjesto koje mu po vrijednosti pripada. Izgubio je čak šest susreta i sa 15 bodova plasirao se na deveto mjesto. Novajlije »Rudar« i »Kladivar« ugodno su iznenadili, zauzevši 11. i 12.

mjesto. Ponovni ulazak »Split« u saveznu ligu očekivao se s daleko boljim plasmanom na kraju jesenskog prvenstva. Međutim, ta ekipa gubila je bodove pred svojom publikom i od klubova koji su slabiji po vrijednosti. Osam bodova je premala zaliha da bi se proljeće mirnije sačekalo. No u nogometu teško je išta sigurno unaprijed prognozirati.

»Sibenik« - »Sloboda« 2:2

Stadion »Rade Končar«. Gledalaca 3000. Prvenstvena nogometna utakmica II savezne lige — zapad. Sudac: Gruškovanjak iz Zagreba. Strijelci: Perasović u 18. i Marenci u 57. minuti za »Sibenik«, a Sijački u 2. i 87. minuti za »Slobodu«.

»SIBENIK«: Sirković, Grgić, Friganović, Žepina, Miljević, Stošić, Marenci, Marinić, Orošnjak, Relić, Perasović.

»SLOBODA«: Hajrović, Demić, Radović, Avdičević, Šehić, Ivoš, Azabagić, Zadel, Jevremović, Gerum (Mesaroš), Sijački.

REZULTATI 15. KOLA

»Sibenik« - »Sloboda« 2:2, »Split« - »Istra« 1:2, »Maribor« - »Rudar« 3:0, »Slavonija« - »Olimpija« 0:0, »Celik« - »Lokomotiva« 1:1, »Borac« - »BSK« 2:1, »Famos« - »Kladivar« 2:1, »Borovo« - »Varteks« 1:2.

Drugo mjesto - uspjeh „Šibenika“

Krajem prošloga mjeseca u Labinu je odigrano finalno prvenstvo u nogometu za juniore SR Hrvatske. Na prvenstvu su sudjelovali prvaci Dalmacije (Šibenik), Slavonije (Slavonija), Zagreba (Dinamo) i prvak Istre domaći »Rudar«.

Nakon dosta lijepih i zanimljivih utakmica prvo mjesto osvojili su domaći nogometaši, koji su u finalu pobijedili igrače »Šibenika«, i to nakon boljeg izvođenja jedanaesterca. Treći je »Dinamo«, a posljednja »Slavonija«.

Prvog dana u prvoj utakmici sastali su se »Sibenik« i zagrebački »Dinamo«, kandidati za prvaka. Utakmica je u regularnom vremenu završila neodlučnim rezultatom od 1:1, i tek boljim izvođenjem jedanaesterca »Sibenik« se plasirao u finale. U drugoj utakmici domaći »Rudar« pobijedio je bolju »Slavoniju«.

Drugog dana »Dinamo« je pobijedio »Slavoniju«, i tako zauzeo treće mjesto. U glavnoj utakmici, za koju je u Labinu vladalo veliko zanimanje, sastali su se »Rudar« i »Sibenik«. Utakmica je počela dosta živo. Sibenčani su se brzo sredili i za nekoliko minuta povelili su sa 3:0. I kad se vidjelo da domaći nemaju šta tražiti u toj igri, jer su gosti sasvim nadigrali domaće igrače, na scenu je stupio savezni sudac Polić iz Rijeke. Domaćima je dozvoljavao grubu igru, goste je pri-

silio da ne napadaju centar. Poluvrijeme se završilo ipak vodstvom »Šibenika«.

Nastavak igre pripao je domaćima, koji su izjednačili rezultat na 3:3. S obzirom da su proporcije bile nešto promijenjene, nije se igrao produžetak nego se nastavilo sa izvođenjem jedanaesterca. Prvi su izvodili domaći. Oni su od pet udaraca tri puta pogodili

»SIBENIK« POBJEDNIK

U nedjelju je u Zadru odigrana finalna utakmica za Omladinski klub Jugoslavije za područje Dalmatinske nogometne zone. Sastali su se domaći »Zadar« i »Sibenik«, ovogodišnji prvaci Dalmacije. Nakon bolje igre u toku cijele utakmice, pobijedio je »Sibenik«, s minimalnim rezultatom od 3:2 (1:1). Utakmicu je pred oko 500 gledalaca dobio vodio Borozan iz Splita.

Tom pobjedom juniori »Šibenika« plasirali su se za polufinale ovogodišnjeg Kupa Hrvatske. »Sibenik« će slijedeću utakmicu igrati sa »Rudarom« iz Labina, dok će zagrebački »Dinamo« igrati s varaždinskim »Varteksom«. Pobjednici iz tih susreta stiču pravo daljnega učešća u takmičenju.

mrežu, dok su sibenčani samo jednom pogodili vrata domaćeg vratara.

Sve u svemu, drugo mjesto je ipak velik uspjeh za mladu ekipu Stojana Milete. Da su imali više sportske sreće, kaže po povratku iz Labina trener Mileta, mogli su postati i prvaci Hrvatske za ovu godinu.

— Ništa za to, nastavlja Mileta, ja se nadam da ćemo u Kupu bolje proći, jer prema onome što se vidjelo u Labinu, ostale momčadi su dosta slabe.

MALI OGLASNIK

TKO POSJEDUJE JEDNU PARTICELU IZMEĐU SIBENIKA I SPLITA, a koju želi prodati, povoljnu za gradnju jednog motela ili manjeg hotela sa privatnim putem sve do mora, tj. da se particela spaja s morem. Eventualno živa voda i struja.

Ponude sa cijenom i veličinom particele poslati na upravu lista.

OBRITNO PODUZEĆE »STOLAR« KOMISIJA ZA RASPIS NATJECAJA ZA POSTAVLJENJE DIREKTORA

Broj: 165/1964.

Raspisuje

Natječaj

ZA DIREKTORA OBRITNOG PODUZEĆA »STOLAR« SIBENIK

Natjecati se mogu:

inženjeri građevinarstva s najmanje 3 godine prakse u struci, ili lica sa završenom tehničkom školom drvopredavačkog ili građevnog smjera s najmanje 5 godina prakse u struci, ili visokokvalificirani radnih stolar (završni smjer), ili lica sa dugogodišnjom praksom na rukovodećim poslovima u upravi, privredi ili društvenim organizacijama.

Osobni dohodak prema Pravilniku o raspodjeli osobnih dohodaka poduzeća.

Molba sa biografijom i opisom o dosadašnjem radu dostaviti poduzeću »Stolar« Sibenik do 25. XII 1964. godine.

Sve pablje informacije mogu se dobiti u poduzeću »Stolar« Sibenik, Borisa Kirdiča br. 92.

Stipe PERASOVIĆ

Prije nekoliko godina »Sibeniku« je pristupio igrači splitskog »Hajduka« Stipe Perasović, koji je na početku obećavao dosta. Međutim, zbog čestih povreda Perasović je igrao na prekide, što svakako nije bilo dovoljno da se vide njegove prave kvalitete. Isto tako, Perasović je bio postavljen na svako mjesto, osim golmana, i naravno, Perasović nije na svakom mjestu pružao ono što se od njega očekivalo. U posljednje dvije sezone Perasović je igrao dobro i ustalio se na mjestu desnog, odnosno lijevog krila.

Poslije utakmice »Sibenik« - »Sloboda«, koja je bila za Perasovića posljednja u dresu »Šibenika«, razgovarali smo s

njim o tome što ga je navelo da već sada želi tražiti raskid ugovora, s obzirom da mu ugovor ističe tek u veljači iduće godine.

I evo što on za čitaoce našega lista kaže:

Zašto napuštate »Sibenik«?

— Razloga ima dosta. Jedan od glavnih je zaposlenje. Otkad sam u Šibeniku ja se još nisam zaposlio, a želim naći mjesto u kojem će mi biti osigurano i radno mjesto.

Kojem ćete klubu pristupiti?

— Da vam tačno kažem, još ne znam gdje ću otići i kojem ću se klubu prijaviti.

Imate li nešto poručiti svojim kolegama?

— Neka se u nastavku prvenstva, na proljeće, bore još bolje, kako bi na kraju sezone zauzeli jedno od boljih mjesta.

Koja vam je utakmica bila najdraža, odigrana za »Sibenik«?

— To je dosta teško reći, jer ima utakmica koje nisu bile važne, ali su na mene ostavile odličan dojam; ako hoćete, i utakmica protiv »Slobode« mi je bila dobra. Dao sam zgoditak koji će mi ostati u dugoj uspomeni.

Na kraju našega razgovora Perasović nas je zamolio da se preko lista zahvaljuje svima onima koji su ga dugo godina bodrili na Šubičevcu.

ZAHVALA

Povodom teške boli koja nas je zadesila smrću našega dragog supruga i oca

PLENČE IVE pok. FRANE

ovim putem izražavamo veliku zahvalnost svim prijateljima koji su nam pomogli u najtežim momentima i ispratili pokojnika na njegovom posljednjem putu.

Našu najtopliju zahvalnost izražavamo medicinskom osoblju Antituberkuloznog dispanzera u Šibeniku, naročito dru Ljudevitu Odaku, dru Živku Gurdulicu, a posebno dru Emilu Ofneru, koji ga je nesebično liječio kroz 19 godina i time mu produživao život. Svojim humanim postupkom prema mladom bolesnom čovjeku hrabro je njegovu suprugu i maloljetnu djecu. Nastojali su da mu ublaže boli i do posljednjeg njegova daha. Još jednom velika hvala!

Ožalošćena obitelj:
supruga Matija i djeca

NATJECAJNA KOMISIJA ZA IMENOVANJE DIREKTORA PODUZEĆA »VINOPLD« VINARIJA SIBENIK

Raspisuje

Broj: 1353/64.

NATJECAJ

ZA DIREKTORA PODUZEĆA

Uvjeti:

Visoka ili viša stručna sprema s najmanje 5 godina prakse na rukovodećim radnim mjestima u privredi ili upravi.

Plaća po Pravilniku o raspodjeli osobnih dohodaka.

Nastup službe odmah.

Rok dostave molbe, Natjecajnoj komisiji pri poduzeću »Vinoplod« vinarija Sibenik, u roku od 15 dana od dana objavljivanja natjecaja.